

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

TIL MINDE

OM

H. G. A. STAMPE.

ET UDVALG AF HANS LITTERÆRE EFTERLADENSKAB.

TRYKT SOM MANUSKRIFT.

KJØBENHAVN.

G. S. WIBES BOGTRYKKERI

TIL MINDE

OM

H. G. A. S T A M P E .

ET UDVALG AF HANS LITTERÆRE EFTERLADENSKAB.

TRYKT SOM MANUSKRIFT.

KJØBENHAVN.

G. S. WIBES BOGTRYKKERI.

1866.

Aaret 1864 var for det »unge Danmark» i mere end en Forstand en Sorgens og Prøvelsens Tid. De Ideer og Tanker, der i de lykkelige Aar under Kong Frederik den Syvendes Regjering havde opfyldt den langt overvejende Del af Folket og havde henrevet dets ædlestes Ynglinge, de brast, da de skulde virkeliggjøres eller led i alt Fald et Nederlag, som der skal lang Tid til at forvinde og tungt Arbejde til at oprette. Det kan derfor kun være med dyb Vemod, at man tænker tilbage paa den skjæbnesvangre Krig og paa de Ofre, som den krævede i saa fuldt Maal blandt Landets bedste Sønner: og dog skyldte vi ikke alene disse at hædre deres Minde saa godt, vi formaa, men vi skyldte os selv at lære af dem at lide og at kæmpe for Fædrelandet, saasandt som den Tid maaske ikke er fjern, da vi kunne faa Brug for hvad vi maatte lære.

Blandt dem, af hvem der kunde læres meget, var han, til hvis Minde denné lille Bog bliver udgivet. Dens Blade bære Vidnesbyrd om hans Kjærlighed til Danmark og alt, hvad ædelt og godt der gives i vort lille Fædreland, et Vidnesbyrd saa rigt og saa kraftigt om en Kjærlighed saa dyb og inderlig, som den kun træffes hos faa, navnlig naar det gjælder at lade den bære Frugt i Handling.

Hans Gram August Stampe var en Søn af Præsten Jacob Stampe (f. 1800 i Viborg) og Charlotte Nicoline Grundahl (f. 1806 i Horsensengen). Han var deres førstefødte og efter

IV

en yngre Broders tidlige Død tillige deres eneste Barn. Baade paa fædrene og mødrene Side var han saaledes af jydsk Æt, og selv fødtes han paa Heden i Aastrup ved Varde den 17de Maj 1836. Livlig og opvakt modtog hans Sind dog allerede tidligt de alvorlige Indtryk af Vestjyllands barske men kraftige Natur, thi der havde han hele Tiden sit Hjem. 1841 blev nemlig hans Fader forflyttet nogle Mile bort til Nørre Nebel, hvor han og hans Hustru leve endnu i den stille, ensomme Præstegaard. Sin første Undervisning udenfor Hjemmet modtog han i Lille Endrup i Huset hos H. B. Wellejus, hvis pædagogiske Virksomhed endnu vil være i frisk Minde i Vardeegnen. — Allerede her viste sig hans særegne Begavelse og hans ejendommelige Gave til at vinde sine Omgivelsers Venskab og Kjærlighed. Endnu bestemtere fremtraadte disse Egenskaber, da han blev Discipel i Ribe Kathedralskole. Vistnok hørte han her aldrig til de mest fremragende, ja hans Lærere tvivlede vel endog med enkelte Undtagelser om hans Evner og Dygtighed — en ligefrem Følge af hans tidlige Udvikling og tidligt modnede Interesse for et frit Studium, der gjorde ham det vanskeligt at forsone sig med de tørre, positive Kundskaber, hvorpaa Skolen fristes til at lægge saa stor Vægt — men desto større var det Navn, han vandt blandt sine Kammerater. Der gives enkelte Elever, der ikke saameget paa Grund af mange Kundskaber eller fortrinlig Flid som suarere paa Grund af en ejendommelig begavet Personlighed formaa at samle deres Medelever om sig, og en af disse var Stampe. Fra de største til de mindste var han alles Yndling, og hans snævre Værelse var et Brændpunkt, hvor man mødtes og med ungdommelig Varme allerede tidligt afhandlede Tidens Spørgsmaal. Herigjennem udøvede Stampe en betydelig Indflydelse paa sine Kammerater, men ved Siden heraf skal det ikke glemmes, at han med usædvanlig Iver kastede sig over det, der vandt hans Interesse, og som Skolen fremstillede i en vækkende og tiltalende Form. Bestemt paa at uddanne sig til Præst søgte han allerede her at sætte sig ind i de brændende kirkelige Spørgsmaal og at gjøre sig fortrolig med de vigtigste theologiske Retninger.

Ved Siden heraf opfyldt af Kjærlighed til Fædrelandet og dets stolte Minder fordybede han sig i dets Historie, og navnlig i dansk Litteraturhistorie erhvervede han sig forbavsende Kundskaber. Endnu i Skolen udarbejdede han et selvstændigt Udkast til en Fremstilling af den nyere nordiske Litteratur, hvori man træffer ikke liden Originalitet, men som han desværre ikke senere kom til at udføre.

1856 blev han Student. Det ny og rige Liv, der i Hovedstaden oprullede for ham, skjærpede og udvidede hans Interesser. Sund og kraftig paa Sjæl og Legeme førte han et sandt Studenterliv, idet han vidste at sætte sig i et befrugtende og dannende Forhold til de forskjellige aandelige Magter, der traadte ham imøde. Som faa var han inde i og fortrolig med Tidens kirkelige Spørgsmaal, ikke udelukkende paavirket af denne eller hin Bannerfører, men istand til at vurdere og forstaa de store Personligheder, der gik i Spidsen, efter deres forskjellige Fortrin. De lange og indviklede Forhandlinger, der førtes baade indadtil og udadtil om Dønmarks politiske Stilling, optog i høj Grad hans Opmærksomhed, og han havde et ualmindeligt Kjendskab til alle de Omstændigheder, der her vare af Betydning. Han vidste godt at skjelne mellem det falske og det sande i de Feltraab, der lød ham imøde, og skjøndt i Sandhed baade folkelig og frihedselskende, og med Varme hendraget til den nationale og nordiske Ide, forstod han at undgaa enhver karrikerende Overdrivelse. Da Uvejret nærmede sig i Sommeren 1861, meldte han sig til den første Skole for Officersaspiranter, men medens han paa Frederiksberg Slot uddannedes i Geværgebr og Exercits, bad han ogsaa en Dag om Tilladelse til at gaa ind til Byen — for at tage theologisk Embedsexamen. Sig selv bestandigt lig, havde han aldrig lagt Vægt paa den Masse af spredte Kundskaber og løsrevne Oplysninger, der i sig selv ere af tvivlsom Værdi, men idetmindste for Øjeblikket hos os betinge en god Examen. Udfaldet var dertor heller ikke, som han efter sin Begavelse og aandelige Modenhed kunde vente det, men snart kaldte hans Fædreland ham til Tjeneste i anden Retning.

VI

Den 15de November 1863 døde Kong Frederik den Syvende, og kort efter udbrød Krigen. Allerede i Efteraaret blev han ansat som Bataillonsadjutant ved 3die Regiment og deltog som saadan i det lange Vagthold paa Danevirke, der gik forud for Krigen. Han har selv skildret sin Deltagelse i den ærefulde Kamp ved Mysunde, og vi skulle her kun henvise til denne Skildring. Af hans Kammerater have vi hørt ham berømme som en ualmindelig brav, modig og samvittighedsfuld Officer — og intet Under: han kæmpede jo for det Danmark, som han næst sin Gud bestandigt havde viet sine bedste Tanker. Yndet saavel af Officerer som af Menige forstod han altid at holde Modet oppe og at sætte Liv i Folkene ved sin Munterhed og Skjemt. Og det kunde behøves ikke alene den mørke, iskolde Nat, da den danske Hær forlod Dannevirke, men ogsaa under Dybbels heltemodige, men haabløse og pinlige Forsvar, hvori han deltog fra Begyndelsen til Enden, indtil han den 18de April blandt de allersidste forlod Brohovedet, den sidste Rest af Slesvigs Fastland. Under den første Vaabenhvile hjemførte han Forstærkningsmændene til Kjøbenhavn, og hans Kammerater saa ham atter med hele det gamle Liv og Munterhed, men faa Dage efter Tilbagekomsten til Als kastedes han paa Sygelejet af en Lungesygdom, der havde udviklet sig som Følge af de bestandige Anstrængelser og Savn, hvortil han aldrig før havde været vant, men som han i sin Egenskab af Adjutant maatte underkaste sig i fuldt Maal. Egentlig saaret var han aldrig bleven, skjøndt han ikke skyede Faren; dog har maaske en Jordklump, som en Granat med Voldsomhed kastede ham mod Brystet en Dag paa Dybbel, bidraget noget til hans Sygdoms ondartede Natur — thi han blev aldrig rask siden. Rigtignok var han herved saa heldig, som han spøgende sagde til en Ven, ikke at være med at forlade Als den 29de Juni, og den milde Sommerluft bragte ham vel atter oven Senge, men hurtigt forværredes atter hans Tilstand, da Vinteren kom. Julen nærmede sig, og han rejste hjem til sine gamle Forældre med Døden paa Læberne. Den 10de Januar 1865 endte hans jordiske Liv.

VII

Skjøndt han saaledes ikke faldt paa Valpladsen, var det dog hans Fædreland, der krævede hans Liv af ham, idet han villigt opfyldte enhver Pligt imod det til det sidste. Om hans Virksomhed som Kriger blot endnu dette, at han flere Gange indstilledes til Dekoration og at det blev ham tilbudt at træde over i Linien, hvad han dog afslog. Men bedre Beviser for hans Venner om den Troskab, hvormed han havde røgtet dette besværlige Kald, afgav den Varme, der laa i hans Stemme, og den Ild, der lyste i hans Øje, naar han livlig og vittig, men naturlig og beskeden, som altid, fortalte om Mysunde og Dybbel, om Danevirke og Als.

Hvad vi her have forsøgt at skildre, vil, det haabe vi, med bestemtere Træk og fyldigere Indhold fremgaa af de efterfølgende Prøver paa hans Forfattervirksomhed. En vis naturlig Tilbageholdenhed lod ham med enkelte Undtagelser (Sml. Digtene Side 4, 5, 11, 14, 17, 19, 22 og 32, der tidligere have været trykte i forskellige Tidsskrifter) holde sine Arbejder tilbage, men hans Venner fandt imellem hans Papirer ikke lidet, der vidnede smukt og træffende om hans Tænkemaade, hans forskjelligartede Interesser og ejendommelige Begavelse. To af dem, der stod ham nærmest, have heraf gjort det Udvalg, der forekom dem bedst at kunne tjene ham til et værdigt Minde. Hvad vi navnlig skulle gjøre opmærksom paa, er den tidlige aandelige Modenhed, der fremgaaer f. Ex. af enkelte Digte, der endnu tilhøre hans Skoletid (Sml. Side 2 og 19) og af den skitserede og ufuldendte Novelle »en theologisk Student«, der er forfattet allerede i hans Rusaar, da han frisk og frejdigt lod sig paavirke af Hovedstadens brogede Liv. Den har tillige den Interesse, at den temmelig tydeligt viser hen til hans for hans Ungdom mærkelige og desværre temmeligt sjældne Kjendskab til S. Kierkegaards Virksomhed. Med Kierkegaard havde han allerede i sin Skoletid gjort Bekjendtskab og han skattede ham altid højt. — Men ved Siden heraf se vi ham paavirket af Kierkegaards store Modsætning, Grundtvig, skjøndt han aldrig blev »Grundtvigianer« (Sml. Digtene Side 5 og 19 og de 3 Breve Side 53). Om hans religiøse Sind, om hans Kjærlighed til Fædrelandet,

VIII

om hans sunde og uforfalskede Natur vil vistnok det hele afgive et klart Vidnesbyrd.

Der gives nogle enkelte udvalgte, hvem Gud forunder at virke til sin Ære og i de gode Magters Tjeneste gennem et langt Liv, rigt paa Indhold og frugtbart paa Daad. Til disse hørte Stampe ikke. Men der gives andre udvalgte, hvem han kalder bort i deres fejreste Ungdom, forat vi skulle savne dem og længes efter dem, og forat Erindringen om dem, og hvad de allerede saa tidligt udrettede, og hvad de kunde have udrettet, skal være os, der blive tilbage, en lysende Stjerne. I disses Tal vil han for mange, ja saagodt-som for alle, der kjendte ham, vistnok finde en Plads.

Indhold.

Digte.

	Side
Indgang	1
Psalme	2
Juledandsen	3
1 Joh. 1, 17	4
Ringe Kaar	5
Nytaarsnat 1861	6
Dag og Nat	6
Op og ned	7
<hr style="width: 20%; margin: 10px auto;"/>	
Mit Modersmaal	9
Folkenes Fremtid	10
Kampen ved Frederiksstad	11
Valkyrien	13
Farvel Thora	14
Solskin	16
Studentertanker	17
Mit dejligste Minde	18
Et Møde	19
En Udflugt	22
Den Glade	24
I Kloster	25
Spil for mig	27
Stemninger I—III	28

X

	Side
Til Kusine Vilhelmine	30
Viggo Teisen	32
Ved Ulrik Adolph Bechs Død	34
Julebrev til Moder	34
Paaskebrev til Moder	36
Vise	37
Bedstefader	39
Vilhelm v. Braun	39
Riberretten	40
—————	
En theologisk Student, kaotisk Uorden	42
Tre Breve	53
Kampen ved Mysunde	61

Indgang.

Der er etsteds et herligt Rige,
Det findes ej paa Jorden her,
Dertil, som gamle Vismænd sige,
Ej Adgang givet er enhver.
Der hvælver Træet stolt sin Krone
Ved Søens Bred, i dybe Dal.
Der høres Fuglesangen tone
Fra Morgengry til Skumring sval.

Med dobbelt Larm fra Bjergets Tinde
Nedstyrter der den store Aa,
Med dobbelt Fred Smaabække rinde.
Omkrandste af Fioler smaa,
Og der er Sang og Syn og Tale.
Men tro dog ikke Ven, jeg kan
Med Pennen tydelig afmale
Dig selve Digtergudens Land.

Men af og til en Luftning kommer
Fra dette underfulde Sted,
Som Bud fra dejligste Skjærsommer
Den bringer Liv og Glæde med.

Og af og til derfra da lyder
 En Røst til Enkeltmand og Folk,
 Og den, som Røsten bedst udtyder,
 Er æret som en Guddoms Tolk.

Jeg tolker svagt kun, og dig tykkes
 Vist, at for lidlig kom min Sang,
 Men vær ej streng, det vel mig lykkes
 At synge bedre næste Gang
 Om Kamp og Kors og Fred og Hvile
 Om Livets sære Gaadespil,
 Om alt, hvad Gud, mens Dage ile
 Vil give Held og Lykke til.

P s a l m e .

(Efter Prædiken over Epistlen, 4de Sønd. eft. Paaske 1855).

Ja Lysets Fader! Herre kjær!
 Vi ved, at hvad paa Jorden her
 Vi har til Lyst og Baade,
 Det ene er din Gave god,
 Som du os gav til Trøst, til Mod,
 Alt af din store Naade.

Men størst af hver en Gave stor
 Er dog, o Gud, det Troens Ord,

Vi ved vor Daab bekjende,
 Det er saa simpelt, er saa kort,
 Men blæser dog som Avner bort
 Hver Christenfolkets Fjende.

Nedlæg det i vor Hjertejord,
 Giv Regn og Sol til Væksten stor,
 At Træet Frugt kan bære!
 Da skal det kjendes her og hist,
 At vi ved dig, vor Herre Christ
 Er atter Guds Børn kjære.

Juledandsen.

(1859).

Dands Barnlil om dit Juletræ,
 Dands glad under dets Grenes Læ,
 Da du glemmer din Bog og Sorgen,
 Vaagner lykkelig Julemorgen
 Dands Barnlil om dit Juletræ.

Dands Barnlil, o, dands kun du,
 Julelysene funkle nu,
 See Guldstjernerne, hvor de blinke,
 Gyldne Gaver paa Træet vinke,
 Dands Barnlil, o, dands kun du.

Dands Barnlil, og i Lysets Glands
 Træd kun trøstig din Juledands,
 Snart den hellige Nat er omme,
 Da vil Dagen med Arbejd komme,
 Tænk da Barn paa din Juledands.

Dands Barnlil om dit Julebord,
 Snart Barnlille, snart er du stor,
 Da gaaer Dandsen tidt tungt i Lunden;
 Dog en Trøst kom i Julestunden,
 Da vor Frelser kom hertil Jord.

1 Joh. 2, 17.

(Trykt i Budstikken 1860, Nr. 1).

„Og Verden forgaaer og dens Lyst,
 men hvo, som gjør Guds Vilje, bli-
 ver til evig Tid!“

Jeg har bejlet til Glands, jeg har bejlet til Magt,
 Jeg har tænkt, at mig Lykken var god,
 Naar mit Navn til de fjerneste Slægter blev bragt,
 Naar man priste min Aand og mit Mod.

Jeg har bejlet til Gunst, som en Bejler fuldtro,
 Jeg har tænkt, at mig Lykken var god,
 Naar med udkaarne Brud i fredssommelig Ro
 Uden Sorger den leve mig lod.

Nytaarsnat.

(1861).

Nu Midnatstunden svinder,
 Og Aaret nyt oprinder
 Med sine Gaver skjult iløn,
 Hver Tanke bliver nu til Bøn.

Til Bønnen om at frede
 Hver lun og stille Rede,
 Til Bønnen om en Lykke stor
 For vore Fædres dyre Jord.

Til Bøn for hele Jorden.
 Der nu er gammel vorden,
 At den dog paa sin gamle Dag
 Maa sejle under Fredens Flag.

Dag og Nat.

Om Dagen lo jeg, og kun jeg tænkte
 At plukke Roser paa Glædens Vej,
 Om Natten græd jeg, og Sorgen sænkte
 Sin blege Skygge nedover mig.

Om Dagen Smil og om Natten Taarer,
 Ja saa lød over mig Livets Dom,
 Det Blik, som læger, den Braad, som saarer,
 De med hinanden kjønt skifted om.

O, lyse Dag med de lette Toner,
 Med Glands i Øje, med Sang og Spil,
 Med Leg og Dands under Skovens Kroner,
 Din Glæde aldrig jeg glemme vil.

O, mørke Nat med de tunge Tanker
 Med Graad i Øje, i Hjertet Kval,
 Med vild Sejlads uden Ror og Anker,
 Dit Mørke aldrig jeg glemme skal.

O, kom dog Dagen, naar Nat var omme
 Med Sol som aldrig gaaer mere ned —
 Den Dag oprinder, saa tro de Fromme,
 For den, der ærligt i Verden stred.

Op og ned.

Som Barn jeg stod paa den hvide Strand,
 Og saa, hvor de Bølger gik,
 Med vældig Larm mod det nøgne Land
 Og spilled' en vild Musik.

Jeg saa, at Draaben paa Bølgetop
 Sig hævede kjækt fra Jord,
 Jeg saa, hvor den fløj imod Himlen op
 Og atter i Dybet foer.

Jeg stod og saa paa den Bølgeleg
Og blev af Legen ej kjed,
Før Solen var gaaet sin vaade Vej
Og dukket i Havet ned.

Nu er jeg vel større, men tænker lidt
Paa Bølgernes Leg den Dag,
Nu da jeg har kæmpet, leet og lidt
Og føler mig stærk som svag.

Som liden Draabe paa Bølgetop
Jeg ofte med dristigt Sind
Mig hæver højt imod Himlen op
At se der i Glandsen ind.

Og ofte som Draaben jeg ogsaa maa
Derned i Dybet med Gru,
Som Bølgen jeg op og ned mon gaa
Snart glad og snart mod i Hu.

Dog ønsker jeg blot, naar som Sol jeg maa
I Glemsel og Grav gaa ned,
At jeg som Solen maa gjenopstaa
Med Glæde og Lys og Fred.

Mit Modersmaal.

Skal jeg, mit kjære Modersmaal,
 For dig et Billed finde,
 Da ligner, kjære Modersmaal,
 Du alderstegne Kvinde.

Som hun saa stille og saa blid,
 Men dyb, som Urdas Kilde,
 Du var alt fra din Ungdomstid
 Til nu, da det er silde.

Men skjøndt du, gamle Modersmaal,
 Alt længst har hvide Lokker,
 Dog om dig, gamle Modersmaal,
 Sig Bejlerne jo flokker.

Maa jeg og komme med i Rad?
 Maa jeg og Bejler være?
 Skjøndt jeg vel kun et ringe Kvad
 Kan synge til din Ære.

Men jeg har Kraft og Ungdomsmod,
 Og jeg kan Sværdet magte,
 Og jeg har Liv og jeg har Blod,
 Vil du mig saa foragte?

Nej jeg det seer, mit Modersmaal
 Af dine Smil og Taarer,
 At du, mit skjønnne Modersmaal
 Og mig til Ridder kaarer.

Saa træder jeg da med i Dands.
 Naar den gaaer dig til Ære,
 Og kæmper nu for Sejrens Krands
 Alt som din Ridder kjære!

Folkenes Fremtid.

Folkenes Fremtid, stolte Lyd,
 Som har Slægterne stærkt bevæget,
 Altid du varsler en evig Fryd,
 Altid stod Haab i dit Banner præget,
 Haabets Anker i gyldne Glands
 Prydet med Frihedens Straalekrands.

Folkenes Fremtid — dyre Ord,
 Talt og vejet af Slægters Række,
 Mindet ved Blodets det røde Spor,
 Mægter du nu da af Søvn at vække?
 Rinder du op nu i Nutids Dragt?
 Ringer du Folkene snart til Vagt?

Folkenes Fremtid — nys vi saa,
 Verden ryster i Gjænger gamle,
 Da dine Præster til Lyd mon slaa
 For til Stævne dit Folk at samle,
 Flagene hejstes og Raabet lød,
 Gaadens Knuder dog Ingen brød.

Folkenes Fremtid, kjøbt med Blod,
 Kjøbt med Sorger, og kjøbt med Sukke,
 Renset i Trængselens Taareflod,
 Vil du af Kjærligheds Dyb opdukke,
 Vorder af dybeste Brønd du øst.
 Da er din Gaade for evigt løst.

Kampen ved Frederiksstad.

(Trykt i Budstikken 1860, Nr. 3).

Oktobertaagen dækker
 Alt Dige og Vold.
 Og over By den lægger
 Sig tung og klam og kold.
 Det er, som vil den dølgc,
 At Fjenden er nær,
 Det er, vom vil den dysse
 I Søvn den danske Hær.

Men Helgesen dog vaager,
 Og Jyden paa Vagt
 Har paa Oktobertaager
 Ej Tid at give Agt;
 Han seer sig ned mod Sønden
 Og lytter dertil,
 Det er, som om han aner,
 At Tydsken er paa Spil.

Og snart det ogsaa knalder
Med Bomber i Sky,
Og Hornet Dansken kalder
Til Hildurs Leg paany,
Det luer og det lysner
Saa Nat bli'er til Dag,
Nu høres Efterdønet
Af Treaarskrigens Slag.

I Natten Stormen sukked',
Det var, som jeg troer,
For dem, der Øjet lukked'
Og gik til Ryes Chor;
Men snart en Morgenrøde
Saa dejlig oprandt,
Og snart for Solens Straaler
Den tunge Taage svandt.

Oktoberstorme sukke.
Jeg tænker, de vil
Os minde om at lukke
Vort Dannevirke til;
Oktoberstormen taler
Til os om Kampen haard —
OktoBERSolen skinner
Og varsler vist om Vaar. —

Valkyrien.

(1864).

Jeg er Valkyrien, som du paakaldte,
 Jeg saa dig grant, da du til Kampen drog,
 Da lig den gamle Fanes røde Dug
 Sig spejled Ungdomsmodel i dit Aasyn.
 Jeg saa dit Smil, da første Gang
 Sig Røverskaren vælted' frem
 Mod liden Magt og ringe Værn;
 Jeg saa dit Smil, dengang du døbtes
 Med Ild og Staal til Takt af Slagets Torden.
 Da ved Mjøsund Blodtærning trilled',
 Og da for første Gang den blege Død
 Dig sendte Bud paa Bud; —
 Da flammed dit og mange Heltes Øje,
 Da hørtes Vingeslag af Nordens Aand,
 Da glædedes Valfader i det Høje,
 See dengang holdt jeg over dig min Haand.

Jeg saa dig atter, dengang Sejren helled'
 I taaget Vinter med dens Blod og Nød,
 Da saa jeg tidt dig rede Seng
 I Sneens hvide Lagen — sove der saa trygt
 Som i din Moders Favn og drømme om
 Den ærefulde Død for Føsterjord,
 Mens Kuglen sang sin underlige Vuggesang.
 Saa saa jeg dig, da vingeskudt
 Vort gamle Flag til Jorden daled',

Jeg saa, hvor Taaren brændte paa din Kind
 Med navnløs Smerte over slaget Haab;
 Da rejste jeg dit Mod og viste dig,
 Det gamle Land er ikkun træt,
 Men ikke træt til Døden.

Saa er nu Kampen endt og anden Strid
 Gaaer nu med Bølgegang højt i dit Indre,
 Men hør Valkyriens Sang og vid:
 Kun for den Kjække Sejrens Stjerner tindre:
 Naar saa engang det lyner over Jord,
 Naar Kæmper vækkes op ved Lurens Klang,
 Naar højt gjenlyder Sværdets staalhaarde Sang,
 Da vinker jeg dig op til høje Guder.

Farvel Thora.

(Trykt i »Folke«, 1859).

Min fagre Thoralille,
 Du, som jeg gav min Tro,
 Snart staaer mit Hjerte stille,
 Da ganger jeg til Ro;
 Nu trøster det Veninde,
 Mig her i Dødens Stund,
 At gjemt jeg ved mit Minde
 Dybt i dit Hjertes Grund.

Du husker Aftensstunden,
Da der gik Dands i Skov,
En liden Fugl i Lunden
Sang Aftensvalens Lov,
Og mens den sang sin Trille.
Og Dandsen gik saa fro,
Da gav du, Thoralille,
Da gav du mig din Tro.

Ja vistnok kan jeg sige,
Vor Jord den er saa skøn.
Men dog, min kaarne Pige.
Jeg længtes tidt i Løn,
Jeg længtes at gaa heden
Op til Guds Himmel blaa,
Jeg længtes efter Freden.
Jeg i dit Øie saa.

O, du maa ikke græde,
Vi veed det sikkert jo,
Histoppe er der Glæde,
Der er det Fryd at bo,
Det sang med Glands i Øje
Du tidt jo, glad i Hu —
Min Thora, du mig føje:
Syng det engang endnu.

Tak, Thora, Tak for Sangen,
 Den har saa glad mig gjort,
 Den lette skal mig Gangen
 Igjennem Dødens Port;
 Og naar nu overvunden
 Er Dødens bittre Strid,
 Syng den som bedst i Lunden
 Helst ved Skjærsommertid.

S o l s k i n .

Solskin idag som hin Dag i Vaar,
 Da hun mig gav sit Ja, det søde,
 Da vore Læber holdt Stævnemøde
 Og Lykken vandtes for Fremtidsaar.

Solskin idag, som hin Sommerdag,
 Da jeg det hørte i Træets Skygge,
 Lykkeskibet, jeg monne bygge,
 Knust og splintret laa som et Vrag.

Solskin i Høst over Sjølund's Ø,
 Solskin ude og Solskin inde,
 Hvem vilde nu have Sorg i Sinde.
 Kjærlighed kan dog aldrig dø.

Studentertanker.

(Trykt i »Folke« 1859).

Fra Kammerherren et sirligt Brev
 Jeg nylig med Fodpost fik;
 »Iaften jeg venter Dem,« saa han skrev,
 »Til Conversation og Musik.«

Saa skal jeg da færdes i bonet Sal
 Med Hatten under min Arm,
 Og skyldigst jeg debattere skal,
 Om Vaaren er kold eller varm.

Saa skal jeg da høre en Frøkens Spil
 Der af Ouverturnernes Flok
 Vel en eller anden prisgive vil, —
 Ved Tanken derom har jeg nok.

Nei heller i simplere Bo jeg sad
 Med Udsigt til Skov og til Lund,
 Hvor jeg kunde lystig og let og glad
 Ret synge af Hjertens Grund.

Og heller jeg ensom paa Kvisten sad
 Og saa paa Musernes Dands,
 End hist at staa i den stive Rad
 I Kroners og Kjerters Glands.

Og heller jeg blandt Kammerater stod
 Og drak af den funklende Vin
 Med Jubel en Skaal for det unge Blod,
 Der ruller i Aaren min.

Og hellere — men det hjælper ej tidt
 At ønske, hvad helst man saa,
 Og jeg maa pynte mig for om lidt
 Til Kammerherren at gaa.

Mit dejligste Minde.

Ak Moder kjære, du bad mig jo,
 Da Afsked vi tog fra hinanden,
 At jeg skulde vogte min Barnetro
 For Skade i Verdensbranden.

Jeg husker jo godt, du bad mig om
 At holde mig smukt til det lave
 Og aldrig at agte paa Verdens Dom
 Og ej paa dens Gunst eller Gave.

Men ak, jeg glemte, o Moder blid,
 Hvad aldrig jeg burde forglemme,
 Og derfor jeg vanker nu hid nu did
 Og haver ret ingensteds hjemme.

Ja derfor jeg drager nu Verden rundt
 Og tigger om lidt til mig arme,
 Men ingen haver mig noget undt,
 Og ingen vil sig forbarme.

Jeg tigger om Glæde, jeg tigger om Fred,
 Men kau dem ingensteds finde,
 Tak Moder, Tak for din Kjærlighed
 Den er mit dejligste Minde!

E t M ø d e .

(Trykt i Budstikken 1856, Nr. 13).

Dernede ved det stolte, det grumme Vesterhav,
 Hvor Vraget staaer i Sandet som Mindekors paa Grav,
 Der seer man ofte Syn, som slet ingen drømmer om,
 Et saadant overgiver jeg her til eders Dom.

Det var en sildig Aften, længst Sol var gaaet ned,
 Jeg gik i dybe Tanker ved Vesterhavets Bred,
 Da op der steg fra Dybet med Øjne klare blaa
 En Havets Mø, der vinked' og venligt talte saa:

Hvi gaaer i dybe Tanker du danske Ungersvend,
 Følg med mig ned i Vandet og bliv en Havfrues Ven,
 Der skal i Havpaladset du tryk og rolig bo,
 Heroppe hviner Stormen, her faaer du aldrig Ro.

I Danmark driver Tydsken jo atter nu sit Spil,
 Og snart er gamle Danmark slet ikke mere til,
 I Herrens Kirke føres jo Kampen haard og svær,
 Hvad er der da i Danmark, som du kan have kjær.

Den Skjaldetid, du vented' og ofte tænkte paa,
 Den vil slet ikke komme, bli'er end dig Haaret graa,
 Derfor forlad dit Danmark, følg mig i Dybet ned,
 Der skal Du udelt eje en Havfrus Kjærlighed.

Saa talde den Havfru med fagre Fristerrøst,
 Og til at gjeste Dybet jeg næsten følte Lyst,
 Da netop Hanen galed' i nære Fiskerbod,
 Og det gav mig tilbage mit vante Ungdomsmod.

Vel er det sandt, du siger, jeg hende gav til Svar.
 At Danmarks gamle Rige er ikke, hvad det var,
 Dog end har Danmarks Drengene et Hjerte og en Id,
 Naar Gjallerhornet kalder dem op til Kæmpestrid.

De Norner sang ved Vuggen: »det Land skal evigt staa«,
 Og det, som Norner syngte, det Sandhed blive maa.
 Thi lad kun tydske Grever og drive deres Færd,
 Naar Nøden den er højest, er Holger Danske nær.

Han er vort Landeværge for kjære danske Land,
 Han kæmper med god Lykke og frejdig holder Stand,
 Hans Aand end os besjæler, opflammer end vort Mød,
 Det viste Landsoldaten ved Dannevirkes Fod.

Den Skjaldelid, jeg venter med Brages Harpeslag,
 Paa Kongedybet fødtes alt under Vaabenbrag,
 Der klarere oprinder, naar ret Højnordens Aand
 Forener skilte Stammer med Kjærlighedens Baand.

Vel er det sandt, du siger, i Herrens Rosengaard
 De har saalænge kæmpet en Kamp hel svær og haard,
 Dog end af fulde Hjerter et »Ære være Gud«
 Vi synge kan Gudfader til Tak »for Julebud.«

Derfor jeg ej til Dybet vil følge Havets Mø,
 I Danmark vil jeg leve, i Danmark vil jeg dø,
 Bli'er end saa Vejen tornet ved Uret og ved Vold,
 »Jeg troer jo dog paa Herren«, det skriver jeg
 paa Skjold.

Saalunde faldt min Tale, og det sortladne Hav
 Modtog den fagre Frister igjen i dybe Grav,
 Men sært var jeg bevæget, det var jo dog nu saa,
 Jeg havde hørt en Havfrusang fra Havets Bølge blaa.

Forsvunden var nu Natten, snart Sol i Øst stod op,
 Belyste Volmars Fanen paa Klittens hvide Top,
 Hjem gik jeg da fra Stranden, mens Lærkens Morgensang
 Lød lystelig og liflig henover Dannevang.

En Udflygt.

(Trykt i «Folke» 1859).

Der fløj en Fugl af mit Vindue ind,
Den hilste fra Skov og fra Bæk,
Den sang saa lystigt og muntred' mit Sind,
Strax kasted jeg Bogen væk.

Jeg satte min Ven til Højboards glad,
Jeg bredte min Dug saa fin,
Jeg satte for ham min bedste Mad,
Og skjænkede ham kostelig Vin.

Til Gjengjæld sang han en gammel Sang
Om Lykke og Frihed og Ro
Blandt Blomstervrimlen paa grønne Vang,
Hvor han havde fæstet sit Bo.

Han sang saa højt af sit fulde Bryst
Om Piger med Øjne blaa,
At, da han var borte, jeg strax fik Lyst
Ud i det Frie at gaa.

Jeg gik paa Vandring, jeg svinged' min Hat
Og sang saa lystig en Sang,
Jeg iled at gribe Lykken fat
Fra Staden saa travl og trang.

Og vel saa fandt jeg det alt saa smukt
 Derude i Guds Natur;
 Det var langt bedre end indelukt
 At sidde i Fangebur.

Og vel saa fandt jeg Frihed og Fred,
 Ja Roser og Øjne blaa,
 Saa at jeg havde, saavidt jeg ved,
 Slet intet at klage paa.

Og dog — dog var jeg ej rigtig glad
 Som Fuglen, der sang i Sky,
 Mig trykked noget, jeg vidste ej hvad,
 Der gjorde mig bange og bly.

Da lød for Øret en Tone klar:
 »Halleluja, Jorden har Fred,
 Sin Søn Gudfader hengivet har,
 For dig han Døden jo led.«

Nu svinger jeg atter lystig min Hat
 Og synger som Fuglen i Sky,
 Jeg haver nu grebet Lykken fat,
 Og Verden er mig som ny.

Den Glade.

Jeg søgte en, der var rigtig glad,
 Jeg søgte i By, og jeg søgte paa Fjeld,
 Men altid fandt jeg, at Glæden sad
 I Krogen, og fristed' et kummerligt Held.

Jeg haabed' saa vist, at jeg Glæden fandt,
 Naar hen jeg søgte til Ungdommens Kreds,
 Men da jeg kom der, strax Haabet svandt,
 De alle med Verden var utilfreds.

En savned' Penge, en anden Magt,
 En havde læst sig af Livet kjed,
 En gav kun paa Politikken Agt,
 Og en af Verdenssmerterne led.

Nu tænkte jeg: vistnok dog Glæden boer,
 Hvor Mø og Yngling har sluttet Pagt,
 Hvor er vel Glæden at finde paa Jord,
 Naar ej den skabes ved Elskovs Magt?

Jeg fandt da ogsaa de søgte to,
 Fra Øinene lyste en Straale klar,
 Og Kinden blussed', og Læben lo,
 Men ak — jeg og saa dem som Ægtepar!

Den Glade findes dog nok engang
 Paa alfar Vej, i den store Stad,
 Og jeg vil søge ham op med Sang —
 Saa faaer jeg nok Svar fra en rigtig Glad.

I Kloster.

Jeg sidder her i Cellens Bur
 Og seer ud i Guds fri Natur
 Henover Skov og Vange,
 Jeg seer hver Solens Straale kjæk
 Gaa med til Dands paa grønne Hæk
 Til Takt af Fuglens Sange.

Og Fuglen synger om, hvor tungt
 Det er, naar Hjertet er saa ungt
 Og fuldt af Livets Varme,
 At kvæle Sorgen i sit Bryst
 Og ofre Livets bedste Lyst
 I Klosters Fangearme.

Den synger om, hvor tidt den fløj,
 Henover Mark og Dal og Høj
 Op mod Vorherres Himmel,
 Imens den sang sin Vise glad
 Højt over Bjerg og Land og Stad
 For Folkets travle Vrimmel.

Den synger om, hvor tidt den saa
 Et enligt Par mod Aften gaa
 Ud i de tavse Lunde;
 Og Øjets lyse Stjerneskjær
 Gav Vidne om en Lykke her,
 Som Ord ej tolke kunde.

Den synger om, hvor mangen Gang
 Den højt og let og lystigt sang
 I Chor med sine Lige,
 Den synger — ak jeg kan forstaa,
 Det Liv og Lykke være maa
 Med den i Sky at stige.

Dog ak, nu flyver Fuglen bort,
 Og snart nu Natten ravesort
 Vil dække Jorderige;
 Den stemmer bedst for dig, min Sjæl,
 Der jo til Lys og Liv Farvel
 Forlængst har maattet sige.

Men gid som Timeglassets Sand
 Og som blandt Blomster Bækkens Vand
 Du snart og mildt udrinde,
 O, glæd dig da, min Sjæl, da vil
 Du Livets skønne Gaadespil
 Af Gud forklaret finde.

Spil for mig.

Spil for mig hen under Ø,
Naar jeg staaer i Ungdomskraften,
Naar det stunder hen mod Aften,
Og naar jeg engang skal dø.

Spil for mig du ranke Maar,
At jeg ej af Vejen viger,
Men kun kjækt mod Maalet higer
Trods Jordlivskampen haard.

Spil for mig med Orgelklang
David med de Toner høje,
At jeg ydmyg mig maa bøje
Og for Sorg maa høste Sang.

Spil for mig, Guds Engle smaa,
Naar mit Timeglas udrinder,
At jeg da mig Ordet minder:
»Du af Jord skal gjenopstaa« !

Stemninger.

I.

Altid læse — aldrig dukke
 Sig i Livets friske Strøm,
 Altid læse — aldrig lukke
 Øjet til en dejlig Drøm.
 Altid læse — altid bøje
 Sig henover sorte Hav, .
 Altid læse — stakkels Øje
 Snart er du vel blindt deraf.

II.

Kom Dreng med Bægret, mens jeg det tømmer
 I Paradiset jeg kjækt mig drømmer,
 Du skal ej gyse —
 Med Farver gyldne, som Dagen lyse,
 Jeg maler nu,
 Hvad herligst stod for min Ungdoms Hu,
 Hvo veed — maaske
 Kan smukke Syner du faa at se.

Her seer du da først nu et Stjernepar,
 Forstaa mig dog Unge, det Øjne var,
 I Straaleglandsen,
 Der funkled' fra dem i Kjædedandsen —
 Kan du forstaa,
 I dem var det Lyst tilbunds at gaae,
 O, seer du ej,
 Hvor venligt de vinke endnu ad mig.

Hør nu, hvor dejligt dog Sangen toner
 Henunder de svale Bøgekroner,
 Og Sangen, Kjære,
 Man siger, af mig skal digtet være,
 Ja seer Du ei,
 Hist Egekrandsen jo vinker mig,
 Nu vist jeg troer,
 Jeg lægges ej glemt i den sorte Jord.

Se Blodet farver de blege Kinder.
 Det er ved Tanken om Ungdoms Minder,
 O, gyldne Dage!
 Kun Mindet om jer jeg har tilbage,
 Som i mig saa,
 Jeg tænkte, jeg blev endog som graa,
 Det var en Fejl.
 Derfor du Dreng, se dig her i Spejl.

Men tys, hvad er dog vel det, som klinger,
 Det er, som havde jeg Englevinger,
 Som nam jeg Talen,
 Der lyder lifligt i Himmelsalen,
 Som nær jeg saa
 De Stjerner, jeg stirred' med Længsel paa,
 Min Dreng, jeg troer,
 Vi følges ej længere her paa Jord.

III.

Staaer jeg en Morgen paa Fjeldets Top,
 Der krones af Majløvet grønt,
 Og seer, hvor Solen i Purpur staaer op,
 Jeg siger: »Hvor Livet er skjønt«.

Staaer jeg en Aften paa Fjeldets Top
 Nedsunken i Andagt og Bøn,
 Og seer, hvor Månen i Sølvet gaar op,
 Jeg tænker, hvor Døden er skjøn.

Seer jeg den store Guds Himmel staa
 Med Stjerner som Børn i sin Favn,
 Al Jordens Gjerninger synes mig smaa,
 Blot stort den Almægtiges Navn.

Til Kusine Vilhelmine.

(1856).

Kom nu min smaa Kusine! nu kan jo vi to
 Os more med hinanden i Mørkningens Ro
 Og se paa Vintersneens Blommer,
 Du er vel da ej bange for den lærde Student?
 Min Lærdom er kun ringe — og vi har jo kjendt
 Hinanden, siden i Sommer.

Kom, jeg skal fortælle, hvad jeg har læst paa Prent,
 Om alt, hvad her i Landet i gammel Tid er hændt,

Om Dagmar og Thyra og Signe,
 Og jeg skal dig fortælle om Elverpiger smaa,
 Som dandse rundt i Krattet med hvide Klæder paa,
 Og Smaapiger gjerne vil ligne.

Og jeg skal dig fortælle om Kongens Kjøbenhavn,
 Om alt hvad der er inde til Glæde og til Gavn,
 Til Ære for vort Land og vort Rige,
 Ja ogsaa om Barn Jesus, som fødtes paa Straa,
 Og kom herved til Julen med Gaver til de Smaa,
 En Smule jeg ved vel dig at sige.

Saa havde jeg det tænkt, men hvad synes dig nu?
 En Mand der kommer til mig og siger: »Ja men du
 Maa huske at Examinen kommer,
 Saa hvis du vil til Aarhus, da er det nok bedst,
 At ej du strax dig sætter op paa den høje Hest,
 Men venter taalmodig til Sommer.«

Og derfor fra din Fætter nu kommer denne Bog,
 Læs du kun flittig i den, men bliv ej altfor klog,
 Det skal nok kun lidet kunne gavne.
 Men naar nu Vaaren kommer, og Blomsten springer ud,
 Naar Hø paa Engen dufter, og Skoven staaer Brud,
 Saa haaber jeg i Aarhus at havne.

Og nu, min smaa Kusine! tilsidst en Glæde stor
 Jeg ønsker dig i Julen med samt din Faer og Moer

Og alle, som i Aarhus jeg kjender,
 Forresten hils din Broder fra hans Fætter Student,
 Ja hils ham mange Gange og gjør ham bekjendt
 Med Bogen, som hermed jeg dig sender.

Viggo Teisen.

(Trykt i Varde Avis, Sept. 1857).

Guds Engle lifligt kvæde
 I Himmeriges By
 Om Salighedens Glæde
 Hos Herren i Sky.
 De kvæde der til Harpen
 Saa yndelig en Sang,
 Ret aldrig hørtes Toner
 Paa Jord med saadan Klang.

De synge i Gudshaven
 Blandt Rosernes Flor
 Om ham, der sprængte Graven
 Og frelste vor Jord.
 De synge om den lyse,
 Den høje Himmelsal,
 Hvor klare Stjerner blinke
 Til dem i Tusindtal.

Hver Barnesjæl fornemmer
 Grant Englenes Chor,
 Og da den gjerne glemmer
 Den dejlige Jord;
 For Stjerner i Gudssalen
 Den glemmer Solens Glands,
 Mod Sangen hist den agter
 Ej fagrest Ungdomsdands.

Du Viggo, ynded' Sangen,
 Som synges paa Jord,
 Men bedre lød dog Klangen
 Fra Englenes Chor,
 Og derfor vist du længtes
 At drage didhen
 Til ham den høje Mester,
 Den store Barneven.

Saa hvil da sødt i Graven,
 Til Natten bortflyer,
 Og gaa saa til Gudshaven,
 Naar Morgenens gryer.
 Gak til Vorherres Glæde.
 Op til hans rige Fred,
 Saa har du Krandsen vundet,
 Hvorfor paa Jord du stred.

Ved Ulrik Adolph Bechs Død.

Din Moder reder den sidste Seng
 Og pynter de hvide Klæder,
 Hun reder og pynter for eneste Dreng,
 Imens hun sagtelig græder.

I hvide Klæder han engang før
 Til Kirken blev bragt med Glæde,
 Da aabned' Vorherre ham Himmerigs Dør,
 I Daabens hellige Væde.

Lad Klokken idag da ringe til Lig,
 Ham ringer den dog til Sejer,
 Den ringer ham ind i Guds Himmerig,
 Der Jorderigs Glands opvejer.

Julebrev til Moder.

Hvorhen jeg Øjet vender, saa seer jeg Grønt i Grønt,
 Der straal'er ud fra Grantræets Grene,
 Og Granens grønne Farve betegner Haabet skjønt,
 Saa ville de kloge Folk jo mene.
 Og derfor højt jeg hejser mit Haabs det grønne Flag
 For Brevet, som jeg herved dig sender,
 Og haaber, at, trods Vinter, det anden Juledag
 Skal være uskadt i dine Hænder.

Ja vi har Frost og Kulde og fra Himlen vælter Sne
 Saa Tagenes Tegl blive hvide;
 Men er man ikke gnaven, saa kan man ogsaa se
 Kjøbenhavn fra en lysere Side.

Thi seer du bag Gardinet, som nedrulledees nys,
 Hvor Arnens Ild belyser Stuens Hygge,
 Ja der gaacr det lystigt med Panteleg og Kys,
 Ja tænk, om man var der, hvilken Lykke.

Og seer du der bag Vinduct, hvor Gassen flammer klart
 Og beskinner de dejligste Smykker,
 Som man kan faa for Penge, ja tænk hvor det var rart,
 Om jeg Dig kunde sende et Par Stykker,
 Men man er kun Student, og maa Døren stænge i
 Og maa rolig se Pigeøjne tindre,
 Og man maa smukt og stille gaa hver Panteleg forbi,
 Forat grandske i Systemernes Indre.

Men er man kun Student — ja saa har man lystigt Blod,
 og kan blæse hele Verden et Stykke,
 Og er man kun Student — ja saa har man Ungdomsmod
 Der altid varsler Sejer, melder Lykke,
 Og saa kan man kjækt hejse Haabets grønne Flag
 Og sejle sig en Tour om i Verden,
 Og havner saa tilsidst — ja det er en given Sag
 i Tankerne om Hjemmets stille Færden.

Og saa kan man bygge sig et straalende Pallads
 Og kan Taget med gode Ønsker tække,
 Og alle disse Ønsker og al denne Stads
 Kan man Moder som Julegave række,

Det er Studentergaver, man saadan bringer frem,
 Men disse kan saa let konserveres —
 Hils Murad og hils Sigbrit, hils alle i mit Hjem
 Og sig, at jeg altid er deres.

Paaskebrev til Moder.

Kjøbenhavn, den 5te April 1858.

Kom nu min Due, snart min Ven
 Du flyve skal mod Vesten hen,
 Med Bud og Brev om hvordan jeg
 Har levet og har tumlet mig.

Jeg binder ei med Silke fin
 Et Elskovs-Brev om Halsen din,
 Jeg siger oj: »Kom Due, sus
 Som Pilen til min Elsktes Hus.«

Ak nej, begejstret Elskovs Sang
 Den gjemmes til en anden Gang,
 Nu skal du blot i Mag og Ro
 Opsøge Nebels Præstebo.

Og har du fundet dette Sted,
 Til Moder siger du: »Guds Fred,
 Jeg bringer her fra Sønnen selv
 Hans Tidsfordriv i Paaske-Kvæld.

Saa spørger Moder vistnok snart,
 »Har han aflagt sin Knebelsbart?«
 Da svarer du: »Det nok jeg troer,
 Men stærkt nu alter Skjægget groer.«

Dog vær ei bange, jeg dig spaaer,
 Et varmt »Velkommen« nok du faaer,
 Til Tak for hvad du bringer her,
 Er end det ikke noget værd.

Se saa min Due, flyv afsted,
 Bring Hilsen og bring Lykke med,
 Bring Vaaren grøn med Blomst og Blad,
 Bring alt, hvad der gjør Hjerter glad.

**En splinterny og lystelig Vise i Anledning af den 15de
 August 1858.**

Mel.: Og det var udi Aaret 1807.

Og det var dengang syvende Christian var Rex
 Alt over vort ældgamle Rige,
 Ja det var nok i Aaret atten Hundrede og sex,
 Da fødtes der til Verden en Pige,
 Hun fødtes her i Jylland ej langt fra Horsens By,
 Og Degnens simple Bolig gav hende først sit Ly.
 Det var nok lidt smaat,
 Men derfor ligegodt,

Og kjørt udi Karet,
 Hun blev til Daaben stedt,
 Ja hende vil vi bringe et Hurra tre Gang tre
 Og ønske, hun længe maa leve.

Og Aarene henrunde, og Tiden gik sin Gang,
 Og Pigen omvanked' saa vide,
 Ja tænk hun var paa Falster og paa den jydsk Vang,
 At sige paa den østlige Side,
 Men saa blev hun Madamme, ej langt fra Varde By,
 Og Præstemandens Bolig gi'er hende nu sit Ly.

Er den end ej flot,
 Er der dog meget godt,
 Og jeg veed ej, hvad
 Hun ønske mer sig gad,
 Og derfor vil vi bringe et Hurra tre Gang tre,
 Og ønske, hun længe maa leve.

Ja end kan Aar henrinde bag Præstegaardens Dør
 Og videre kan hun det drive,
 Ja tænk jer bare Venner, man har jo hørt det før,
 En Præstekone Frue kan blive,
 Ja tænk jer hvilken Glæde udi vor Præstegaard
 Den Dag, da vor Madamme en Fruetitel faaer.

Glæde vel især
 Mest for Studenten her.
 Men ogsaa for Enhver,
 Som har Madammen kjær,
 Ja derfor vil vi ønske med Hurra tre Gang tre,
 Madammen til Frue snart vorde.

Bedstefader.

(November 1859).

„Seer til Fuglene under Himlen“.
Matth. 6, 26.

Nu slaaer ej Fuglen mer sin Trille
I Somrens Lyst bag Bøgens Blad;
Og nu staaer og hans Hjerte stille.
Der altid var som Fuglen glad.
Og naar i Høst nu Dødninghaven
Er dækket af det gule Løv,
Da blæser det nedover Graven,
Der freder om den Gamles Støv.

Men Gud ske Lov, en Vaar dog kommer
Igjen trods Høstens Blæst og Regn,
Da spirer atter Engens Blommer,
Da grønnes atter Kirkehegn.
I Kirkehegnet Droslen finder
Da Ly for Larm og Støj i Stad,
Den synger da om gamle Minder,
Om ham, der var som Fuglen glad.

V. v. Braun.

(1860).

Den glade Digter er nu død,
Hvis Sange let og lifligt lød

Hen over hele Norden ;
 Nu har han sunget sidste Sang,
 Og nu er endt den tunge Gang,
 Der blev hans Lod paa Jorden.

Den glade Digter-Sorg blev Sang,
 Og lystigst Vise mangen Gang
 Var Frugt af bittert Minde.
 Naar tunge Sorgers Suk opsteg,
 Han søgte ved sin Strengelæg
 For Taarer Smil at vinde.

Og Smil han vandt, men Lykken gav
 Ham kun i Fosterjord en Grav,
 Men godt, saa gik det Mange.
 Hans Sorg i Gravens Skjød er gjemt,
 Hans⁷ Liv paa Jord er snarlig glemt,
 Men leve vil hans Sange.

Riber-Retten.

(Ved et Ripenser-Gilde paa Skydebanen den 30te Jan. 1862).

I Riber-Retten etsteds der staaer:
 — Ja Smith han veed, at jeg lyver ikke —
 »Hver Ribermand, som til Søfren slaaer
 Og sig bemænger med megen Drikke,

Forbrudt skal have
 Sin Haand og Mafve,
 Og Tømmermænd ham en Galge lafve« :
 Saa Riber-Ret.

Og naar som Pilt udi Skolegaard
 For »Lexer« jeg læste helt andre Sager,
 Naar »Amtmandstvebakken« var saa haard,
 Naar Kveld mig trøsted med »Fed og Mager«,
 Naar jeg udfolded'
 Mit Vid ved Soldet,
 Da svart mig Kvide og Tort forvolded'
 Den Riber-Ret.

Men nu paa Nærings-Frihedens Dag
 Slet ingen By-Ret mig mer forskrækker.
 Jeg slaaer til Søren i Ro og Mag,
 Og uden Galgen jeg Højden rækker,
 Og jeg istemmer
 Min Sang og glemmer,
 At gamle Dage dog Mindet gjemmer
 Om Riber-Ret.

Og I, som iaften kjækt fulgte mig
 At prøve Retter og væde Ganen,
 Vil I mig lyde, da gjør som jeg
 Og nyder Nuet paa Skydebanen,
 Lad gamle Dage
 Til Helhjem fare,
 Lad Tømmermændene bli' tilbage
 Hos Riber-Ret.

En theologisk Student.

Kaotisk Uorden.

Min tankes örn ei flyger långt,
dock vill han vingen profva.

Fr. Sander.

At leffve udi Tiden og ikke vide
Tiden, er som ikke at være til.

A. Hvitfeldt.

Rusaaret.

Se saa blev man da Student! Hvad det er for en glædelig Overgang fra Livet som Discipel i en Latin-skole til Livet som Student. »Ja nu er du jo kommen saavidt, at du er bleven Student, saa du er nu godt paa Gled til at faa Embedsexamen og saa, ja saa er du over det, saa er du sikret.« Nej Tak for mig, min gode Onkel! det er godt at høre paa dit sørensenske Raisonnement, at du har aldrig havt Anelse om, hvad det har at betyde at blive Student. Du har aldrig vidst, at en ung Student ikke for meget vilde være færdig til at tage Embedsexamen et halvt Aar, efterat han har løst Borgerbrev; men det forstaaer du nu slet ikke, at en Student kan tænke paa Andet end Examen, visse Levebrød, sikre Indtægter, huslig Lyksalighed og hvad de

hedde alle disse Spidsborgerlighedens Formaal. Du kan ikke forstaa det, siger jeg, og endmindre kan du forstaa mig, naar jeg siger: Leve Studenten med hans Ungdomsmod og Ungdomsfylde, leve Studenterlivet med dets Frejdighed og Friskhed, men ogsaa med dets Kamp og Strid, ja med Kampen og Striden, der sikkert komme, naar Anskuelse og Ideer melde sig og fordre Ja eller Nej, det leve altsammen, selv om — ja tænk Onkel — det skulde sinke Examenslæsningen. Gid man var altid ung!

I Octbr. 56.

I Kammerraadens Familie er der vaagnet stor dramatisk Interesse. Det er ikke fordi Kammerraaden selv eller Fruen eller Frøknerne have mindste Begreb om Kunst og Litteratur; men Frøknerne sige, at Wiehe »ved Gud« er sød, og de unge Herrer, der komme i Huset, bande »Fanden gale sig« paa, at Fru Heiberg er »brilliant«, hvad forunderligt er der da i, at der er vaagnet dramatisk Interesse i Kammerraadens Hus. Nu skal der snart gives en Forestilling, og da jeg har lovet min Hjælp, fik jeg idag Bud fra Fruen, om jeg vilde understøtte dem efter Aftale og agere — Souffleur. Nej Tak, min gode Frue! var jeg en Nar, vilde jeg maaske raisonnere saaledes: Der er tilfældig ingen Rolle for mig; men de gode Mennesker ville dog gjerne have mig med og tro naturligvis, at det vil more mig at være tilstede ved Prøverne, og saa gjøre de mig til Souffleur — nu vel jeg tager derimod.

Men jeg er nu engang ingen Nar, og det er ikke enhver stille jydsk Student, der er et Fæ, og derfor raisonnerer jeg som saa: Fruen ønsker nok Reservekurmagere til Døtrene, og disse ønske endydermere det samme, og til Reserveelsker er endogsaa en jydsk Student med Penge god nok. Nu forestaaer der en Begivenhed for Huset, og til den maa naturligvis Reserven indkaldes for ikke at stødes; og saa gaaer man i sin Dumhed hen og gjør samme Reserve til Souffleur. Nej Tak, min gode Frue! Man er ikke ung for ingen Ting, »man slaaer ikke af«, man vil ikke danne Reserve. — Men den Aften, da Dramaturgiens Æra skal begynde i Kammerraadens Hus, da vil jeg ogsaa have det lystigt, og saa vil jeg indbyde Thalia og Melpomene og samtlige Muser i Flok, og saa vil jeg bekrandse min Moders Portrait og drikke hendes Skaal og tænke paa hende og al hendes Kjærlighed — det bliver dog nok den eneste Kvindes Kjærlighed, hvoraf jeg kan rose mig.

Jeg sad med Mathildes Moder i Sofaen og talte med hende om Mathildes Kjæreste. Hun fortalte mig, at han var en Slags Grosserer, sad godt i det, og hun var i det Hele meget vel tilfreds med Partiet. Jeg sagde ikke meget — og det behøvedes heller ikke, — men tænkte desto mere. Jeg tænkte paa den Tid, da Mathilde gik ned ad Gaden for at møde mig, og da jeg gik op ad Gaden for at møde hende. — Da Mathilde lidt efter kom hjem, viste hun mig sin Kjæ-

restes Portrait, hun kyssede det, og det var som om vi aldrig havde været forelskede i hinanden, og som om hin Tid kun havde været en kort Drøm uden Indhold.

Jeg gik derfra hen til Justitsraadens, hvor jeg fortalte Fruen og Frøkenen Historier fra Studenterforeningen med saamegen Lystighed og Liv, at Fruen bad mig dog endelig komme snart igjen. Jeg troer saaledes at kunne sige, at jeg begynder at kunne beherske mig selv, og der kan maaske i Tiden blive en brugbar engelsk Politibetjent af mig, men saa maa jeg rigtignok lade være at holde en saadan Monolog som denne:

»Jeg gaaer nu i Krig, Mathilde, og hvis jeg nu maa tro, at der vil komme Taarer i dine smukke Øjne, naar jeg er falden — thi jeg falder bestemt —, saa vil jeg trøste mig og tro, at det værste, der til Dato er hændet mig, er hændet mig af en Fejltagelse — ved en Misforstaaelse.«

Danmark har i den sidste Menneskealder ejet og ejer endnu enkelte højjærværdige Personligheder, om hvilke mange have sluttet sig som Disciple. Gud forbyde, at jeg fra mange af disse Disciples abeagtige Vrængebillede skulde slutte mig til, hvorledes Mesteren er, og Gud forbyde, at nogen af disse Disciples latterlige Dumhed skulde stille sig hindrende for min Kjærlighed og Agtelse for de højjærværdige Personligheder.

»Der bliver til Sommer en Plads aaben i theologisk Disputerselskab, vil du ikke indtage den?«

»Nej Tak for mig; der er ingen Ting, jeg er mere bange for end for at disputere, især om theologiske Gjenstande, tænk bare, hvis jeg skulde sejre engang.«

»Paradoxmand«, sagde min Ven.

Der er en Familie her i Byen, der har vist mig megen Venlighed, hvilket er meget besynderligt, da jeg altid gaaer slet klædt, og denne Familie har indbudt mig til Bal, hvilket er endnu besynderligere, da jeg slet ikke dandser. Jeg tog dog mod Indbydelsen, dels for at more mig over Kavalerernes og Smaapigernes Dumheder, dels for at høre lidt Musik, men især for at faa Leilighed til at udbringe en Skaal for Danmark.

Da jeg var lille, græd jeg meget ofte, og det er maaske derfor, at jeg nu aldrig kan faa Taarer i Øjnene. Jeg faaer undertiden Lyst til at gjøre En eller Anden, der holder lidt af mig, blodig Uret; thi gjorde jeg det, da er jeg vis paa, at jeg kom til at græde — af Medlidenhed med mig selv og ham.

De kjøbenhavnske Damer ere i Regelen i Besiddelse af en vis Frihed, af en vis Gratie og tilmed af en vis Erudition, saa man kan meget let blive flygtig

forelsket i dem, især da de i Almindelighed godt forstaae at bruge deres Øjne; men jeg for min Person skal nu ikke let blive narret paa den Maade, da jeg fusker en Smule i Psykologien. Naar jeg da begynder at mærke de første Tegn til en saadan flygtig Forelskelse, saa lader jeg alle de fornuftige Betragtninger marschere op, saa faaer jeg Haaret til at rejse sig paa mit Hoved ved Tanken om alle de Fordringer, en saadan lille Kylling vil stille til sin Tilkommende, saa plukker og anoterer jeg denne lille Fugl og seer da, at der næsten slet ikke er Spor af Hjerte i den og saa lader jeg ganske rolig den Fugl flyve. Da det nu i Almindelighed forholder sig saaledes med de københavnske Damer, har det glædet og undret mig desto mere i en Familie at træffe i en af Døtrene en københavnsk Dame, der hverken var fri eller gratis eller studeret, men egentlig en lille Gaas, der dog ikke var saa bange for at bekjende, at hun var en Gaas. I Modsætning til hendes andre københavnske Søstre lod hun ogsaa til at ville tildele mig Hovedskerens Rolle, og da jeg længe har været kjed af at spille den utaknemlige Reserveelsker-Rolle, saa kunde Alt snart have været klappet og klart . . . Men hvad er en Studenterhue mod en Løjtnantsuniform? Og hvor stort et Hjerte har vel ogsaa en Gaas? Da jeg igaar besøgte Familien, tog Sofie strax efter min Ankomst en Bog og gik op paa sit Værelse, og saa maatte jeg hele Aftenen sidde og underholde Faderen om Gasbelysningen. Det gjør mig ondt for dig, min kjære Sofie; thi Du vil fortryde, hvad du har gjort. Nu kommer jeg en Aften

ud til dig, og saa vil jeg lade Aanden spille for dig, saa du aldrig skal have hørt Mage til Toner; saa vil jeg tale for dig om Livets Lyst og Smerte, saa du skal tro at se Glæden og Sorgen lyslevende for dig; saa vil jeg lade Viddets Glimt slaa ned og lyse som Lynet i den sorteste Nat; saa vil jeg lade de kaade Satyrer træde en Dands for dig, og du skal forlyste dig ved Dandsen; og altsom min Tale lyder, vil du lade Sytøjet synke, og du vil se paa mig, og du vil da se, hvor Øjet funkler, og Kinden blusser, og Læben leer — og naar jeg saa er gaaet, da vil du første Gang fortryde, hvad du har gjort. min kjære Sofie, men da er det vist for sildigt.

Og naar saa din Løjtnant giver dig allernaadigst Afsked — og det gjør han; thi en Løjtnant tager aldrig en Gaas uden Penge — da vil du anden Gang fortryde, hvad du har gjort. Og naar saa du engang slider Livet hen ved en Spidsborgers Side, da vil du mange, mange Gange fortryde, hvad du har gjort. — Ja, kjære, kjære Sofie, det gjør mig saa inderlig ondt for dig — og for mig. —

Var det ikke, fordi jeg nødig uden Nødvendighed krænker bon ton, saa kom jeg aldrig til nogen Familie i denne Tid. Jeg er saa led og kjed af alt Familieliv, maaske netop fordi jeg sætter Familielivet saa uendelig højt, i hvert Fald langt højere end den evige Leben und Weben mellem Kammerater.

Skal den moderne Selskabelighed kunne forsvares, da maa den sees som en Skole, en Forberedelsesanstalt for vordende Diplomater og Skuespillere.

Disse kjøbenhavnske Damer ere dog nogle forunderlige vanskelige Skabninger at faa i Tale. Kommer man saa vidt, at man endelig har faaet Fatter ind efter et sjældent Exemplar af et Pibehoved og Mutter ind efter en dejlig Opbyggelsesbog, saa er den tilbedte dog endnu omgiven af Skarer af Tanter, Kusiner eller i alt Fald af Søstre. Nej, da er det ganske anderledes paa Landet; paa en lille Spadseretur i Havens skyggefulde Gange, paa en Kjøretur ned til Stranden eller paa en Blaabærexpedition ud paa Heden — der er Lejlighed til at tale afsides til »hende, du ved«, og der er det en Lyst at tale. Sandheden af dette vil være indlysende for enhver, der har været i en Stilling lig min, da jeg iaftes skulde til at vise Sofie, at hun havde gjort en dum Streg. Faderen og Moderen havde jeg med Nød og Næppe faaet bortsendte; men Søstrene sadde som naglede til Stolene, og jeg Stakkel maatte da lade Aanden spille og Viddet lyne ogsaa for dem. Mange betydelige og mange ubetydelige Mænd og Forhold og Begivenheder fik ved den Lejlighed utilbørlig Roes og utilbørlig Dadel af mig; men jeg er vis paa, at min Hensigt naaedes, og naar jeg nu næste Gang kommer der i Huset, er lille Sofie enten meget mild eller meget vred, hvis hun da ikke er en endnu større Gaas, end jeg troer. Dette er mig imidlertid forsaavidt

ligegyldigt; thi jeg agter ikke at besøge hende mere end denne ene Gang — den sig nærmende Filosoficum maa være Undskyldning — og saa Farvel, kjære Sofie, og Tak for Bidraget til mine psykologiske Kundskaber og for alt andet godt.

Jeg kom idag til at tænke paa en lille Scene fra min Barndom. Det var endelig vedtaget, at jeg skulde have en hul Tand trukket ud, og da jeg gik og ventede paa Doktoren, spurgte jeg min Moder: »Moder, dør man, fordi man faaer en Tand trukket ud?« Hun beroligede mig; men i det samme kom vor Præst og fortalte, at han nu skulde flytte. Jeg hørte det og forstod, at »hun« skulde ogsaa flytte. »Moder«, sagde jeg, da Præsten var gaaet, »jeg bryder mig ikke om at dø.«

Om Romantikeren Brentano fortæller Heine, at han sønderrev alt, og da der intet var at sønderrive, trak han sig tilbage fra Verden. Han havde, tilføies der, sønderrevet de Hjerter, der elskede ham, og enhver af hans Venner klagede over »muthwillige Verletzung.« — Jeg kunde næsten misunde denne Brentano, ikke fordi han havde Talent til at sønderrive: thi det kan i vore Dage ethvert Barn, heller ikke fordi han som Katholik med god Samvittighed kunde trække sig tilbage fra Verden; thi det tyder paa Fejghed: men fordi der i Verden slog Menneskehjerter, over hvilke han havde Magt.

Det er nu næsten en Maaned siden, at jeg begyndte at læse til Examen og med det samme sagde Farvel, et sørgmodigt Farvel til de glædebringende københavnske Familiekredse, et vemodigt Farvel til eder, i Sønner og Døtre af den danske Hovedstads Selskabelighed, hvem jeg skylder den stadige Gjenoplivelse af mine kjæreste Barndoms minder, der knytte sig til min hedengangne Bedstemoders Papegøje.

Der fortælles om en Digter. at da han for sidste Gang saa sin Elskede, der havde faaet Øjet op for. »at det var en Misforstaaelse, at hun elskede ham«, da saa han hende forsvinde gennem en Kornmark. og fra den Tid gjorde det et uendeligt vemodigt Indtryk paa ham, hver Gang han saa en saadan Kornmark. Det gaaer omtrent ligedan med mig. Hver Gang jeg seer en ung og dejlig Kvinde, da griber uendelig Vemod mig; thi jeg mindes da — at jeg aldrig har elsket en Kvinde.

Jeg har foretaget en kemisk Analyse. Der er i hendes Forhold til mig 50 pCt. egoistisk Familiekjærlighed, 30 pCt. Agtelse for mig som Underholder og maitre de plaisir, 19 à 20 pCt. virkeligt Venskab og 1 à 0 pCt. Forelskelse. Jeg derimod nærer hele 50 pCt. Medlidenhed (Ærgrelse lidt). 30 pCt. sandt Venskab og ak — 20 pCt. Forelskelse. Jeg troer imidlertid, at jeg ikke kan beklage mig synderligt: thi jeg

antager neppe, at nogen af hendes Herrebekjendtskaber ved en Analyse vilde faa et gunstigere Resultat.

Naar man har været tilstede ved en stor og skøn dramatisk Forestiling, da knuger det en om Hjertet, saasnart man kommer ud i den kolde, klamme Luft og mærker, at det hele har været Illusion. Men Hjertet krænges næsten helt sammen, naar man har hengivet det til Mennesker, der saa pludselig lade Tæppet falde og lade forstaa, at det var fuldstændig Illusion, at man har faaet noget til Gjengjæld. Det er en Forestilling, der ofte gives i Familielivet; jeg for min Person har rigtignok for uigjenkaldelig sidste Gang spillet med i en saadan Forestilling.

Tre Breve.

Saa er du da, min Ven! kommen saavidt, at du troer bedst at betegne dit aandelige Stade ved at kalde dig »Grundtvigianer.« Nu vel, Glück auf! (om Forladelse, fordi jeg lod et Par tyske Ord flyde ind), og Tak, fordi du har betroet din Opdagelse dig selv vedkommende til mig, skjøndt jo ganske vist min Studenterhue og det, at jeg har hørt et Par theologiske Forelæsninger, ikke giver mig særlig Adgang til din Fortrolighed i saa Henseende. Vær imidlertid takket for Meddelelsen, og til Tegn og Bevis paa, at jeg skjønner paa den, skal jeg betro dig, at jeg forleden i en stille Aftentime ved en Pibe Tobak udkastede for mig et Billede af dig som »Grundtvigianer.« Jeg forestiller mig da, at du som saa mange andre grundtvigske Rekruter for en Fejls Skyld antager dig selv for en Grundtvig og altsaa — ligeledes for en Fejls Skyld — anmelder et Foredrag over et nordisk-mythologisk Emne til næste Møde i »Dansk Folkeforening«; har du nu fundet Mythen, der dennegang skal holde for, nedskriver du — naturligviis i al Hemmelighed — Foredraget i en livlig-folkelig Stil (glem navnlig ikke den stadige Brug af det lille, saa ypperligt virkende »nu«) og holder saa Foredraget for en taknemlig Tilhørerkreds. Men naar

et ungt Menneske bliver »Grundtvigianer«, bliver han i Almindelighed ogsaa Digter (sit *venia verbo*), og det er derfor heller ingen Umulighed, at du ved en passende Lejlighed f. Ex. ved næste Grundlovsfest sætter dine fædrelandske Følelser i Rim. Glem saa ikke at sætte paa Titelbladet Grundlovs-Fest istedetfor det mere almindelige Grundlovsfest (du skriver det naturligvis af Princip, og ikke fordi en stor Mand skriver saaledes). Taleren og Digteren have vi saaledes; men vi mangle endnu Forfatteren, den egentlige Skribent. Har du da en rum Tid pint og plaget dig for at finde Stof til et Stykke, og du endelig har fundet det, sæt dig saa ganske trøstig til Skrivepulten og glem saa ikke at skrive Verbet i Enkelttallet, skjøndt Subjektet er Flertallet, glem endvidere ikke engang imellem at bruge Ord som »dyb og dejlig«, »godt og glædeligt« o. s. v., og du skal se, Afhandlingen skal snart være færdig — idetmindste til din egen Tilfredshed. Skulde du nu slet ikke finde Stof, kunde jeg maaske hjælpe dig lidt paa Gled: Som du vel ved, har navnlig Dr. Kierkegaard mesterlig behandlet de syv Menighedsbreve i Aabenharingen med Hensyn til deres Anvendelse paa Folkekirkerne — nu har en Kandidat, der udgiver et Tidsskrift, søgt at henføre de syv Bønner i Fadervor til de syv Menigheder — og nu kunde du jo f. Ex. forsøge at henføre Kristi syv Ord paa Korset ligeledes til de syv Menigheder — jeg seer i Aanden Lavrbærkrandsen paa dit Hoved. Ja skriv kun et Stykke, min Ven! for det maa du vel vide, at du kan skrive saa

meget, du vil, og gjøre saamange Bøger, du vil: men at læse Bøger — ja das ist was ganz anders.

»Du vilde ønske, du var i Kjøbenhavn, for at du hver Søndag kunde komme i Vartov Kirke.« Gangen lønner sig forresten ogsaa. Naar en Søndagmorgen Kirkeklokkerne ringe og kiene og kalde, »som Hønen klukker mindelig« og du følger Vartov Klokkers Kalden, og naar saa Psalmetonen lyder liflig omkring dig, og du staaer der og sander i dit Hjerte: »Strengen er af Guld« — ja saa er det lysteligt at være »Grundtvigianer«. Og naar saa den ærværdige Præstemand, der »arved' Saxos Blik og Kingos Aand«, træder frem og taler »det Troens og Haabets og Kjærlighedens Ord, der skal høres og bekjendes« — ja saa er det jo lysteligt at nævne sig selv Discipel af denne Mand. — Og naar saa Gudstjenesten er forbi, og du kommer udenfor, hvor Solen skinner, eller Regnen falder, saa toner det endnu om dig og i Dig:

»Af Guds Naade, til Guds Ære
 evig glade vi skal være
 i vor Herres Jesu Navn,«

og saa synes det dig maaske lysteligt at være »Grundtvigianer« — og saa bliver Du Medlem af en eller anden Konventikel. Der finder man dig en Søndageftermiddag, og i Konventiklen forhandler man alvorlige Sager: der taler man om Kirkens Forhold til Staten eller Statens til Kirken, eller om Lærefrihed eller om de døde Præster, eller ogsaa snakker man religiøst — og det ene behandler man med ligesaa stor Fuldkommenhed som det andet, hvis man da ellers kan kalde

det Fuldkommenhed, at vi Mennesker kunne vrøvle og vaase, saa en Sten maa sig forbarme. Men er det nu saa, at der kommer en Dag, da der ikke spørges, om man har snakket religiøst, ja da den religiøse Snak maaske kommer ind under »det utilbørlige Ord«, for hvilket der skal gjøres Regnskab, og er det nu saa, at der kommer en Dom, der ikke falder bedre ud, fordi man har pjattet med ligesindede om »Troende« og »Vantro«, eller fordi man naadig har afgivet sin allerhøjeste Kjendelse i et »brændende Spørgsmaal« — ja saa synes det unegteligt, som om der kunde være lidt at gjøre, et eller andet mig selv vedkommende, før man gik hen i en Konventikel, religiøs Forsamling, kirkelig Forening eller hvad nu det kjære Barn kan hedde. Du min Ven f. Ex., du vilde vist have ligesaa megen Nytte af at sætte dig hen og grunde lidt over Psalmens Ord:

Nu fik jeg Fred,
 Nu fandt jeg Sted
 For Duens trætte Fodfjed,
 Hvorvel det vared længe.

Højtærede Hr. Ven!

De takkes mange Gange, fordi de har meddelt mig de frydefulde Udsigter, de har for Øje, naar de er sluppen »ud af Skygge-Verdenen i Dødninge-Hallen«, hvilket vel med andre Ord vil sige, naar de har taget Examen. Jeg længes allerede efter at høre og læse om den velsignelsesrige Virksomhed, de ganske vist

vil udfolde »til alle gode Kræfters Udvikling« ; men sig mig engang, har de tænkt paa den Tale, de vil holde, naar de tiltræder deres Lærerembede ved Folkehøjskolen? Hvis ikke, kan jeg meddele dem, idetmindste Indledningen til en saadan Tale, som jeg har fundet efter en bortrejst Folkeskolelærer. Her er den:

»Ja, mine Venner! de kjender vist allesammen meget godt et gammelt Ord, som siger: Som man reder, saa ligger man, og skjøndt jeg jo rigtignok for Øieblikket staaer, saa kunde jeg godt anvende Ordet paa mig, især da, hvis jeg blev staaende i det, jeg har at sige dem. Det er nemlig, skal ieg sige os, nemlig saadan min egen Skyld, at jeg kommer til at tale her og lære her, for det traf sig nu saadan. at en af mine Venner kom til mig og sagde: Kunde du ikke have Lyst til at være Lærer her, og aldrig saasart havde han gjort mig Spørgsmaalet, før han jo og havde Svaret, og det var »Jo nok«, for jeg følte jo godt, at det var en stor Opgave at være Lærer for større danske unge Mennesker.«

Hvad siger de om Prøven? Ja jeg ved det naturligvis ikke; men ved at høre eller læse sligt vammelsødt Tøj, bliver jeg tilmode, som jeg blev det engang. da jeg gik let og lystig henad Gaden, og saa pludselig fra Ædie Sal fik en Mængde Vand ned over Hovedet fra en Person, der strax bad tusinde Gange om Forladelse og forsikrede mig højtideligt, at det var en ren Vanvare, hvorved han naturligvis berøvede mig al Grund til at blive vred og grov. Skulde Prøven imidlertid imod al Forventning ikke gjøre samme Indtryk

paa dem, nu vel, saa gaa vi til Litteraturen, hvis saavel poetiske som prosaiske Afdeling mere end ønskeligt er blevet beriget med slige Aandsfostre, hvis største Gode er, at staa de idag, saa visne de imorgen. Og læs saa —s Fortale til — — eller —s Fortale til — —, og skulde det endnu ikke hjælpe, saa læs hist og her i selve Bøgerne og de skal see, de skal nok faa Kvalme. Er de saa kommen saa vidt, saa kunde vi to — de og jeg — maaske blive enige om, at Affek-tation, Unaturlighed er noget nær det væmmeligste af alt væmmeligt, og at Mennesket bliver latterligt, naar han gjør sig selv til en Abekat. Og saa kunde vi maaske begynde en Samtale om Folkehøjskolerne med de Ord til Motto:

Langt mere værd end det røde Guld
Det er sig selv og sin Gud at kjende,

og vi vilde da maaske blive enige om, at det dog var galt, ja sørgeligt, om disse Skoler skulde blive, hvad jeg vilde kalde Grundtvigianerfabriker.

»Men hvem taler om at være Abekat. om Grundtvigianerfabrik?« Nej — Gud bevares — Ingen vedkjender sig det — i Theorien: men Praxis — Praxis — Praxis.

Min Ven!

Du lader mig i dit sidste Brev høre, at jeg nok gaaer i Skole hos en vis Udgiver af et vist Ugeskrift: men jeg skal betro dig en Hemmelighed, min Ven: Jeg har om Lørdagen kun faa Fornøjelser, jeg sætter

saa højt som Læsningen af omtalte Ugeskrift, og navnlig ydes det rigeste Bidrag til kostelig Morskab af disse betegnende Anmeldelser og disse smaa Stykker med de mange Bogstaver under. »O, var jeg Maler«, tænker jeg da tit i min Glæde, »o, var jeg Maler«; jeg skulde male dette sjældne Exemplar af en Anmelder og Bladskriver; jeg skulde male ham, som han nu saa tydelig staaer for mig med det bankende Bryst, med Farveskjæret i Ansigtet af den mest brandgule Malice, ja jeg skulde male ham, og jeg skulde gemme hans Billede i min Pult, og hvergang saa Verden gik mig imod, da vilde jeg tage det op, og jeg er vis paa, at mit slette Humør skulde svinde. Saaledes tænker jeg, og naar jeg saa har læst Ugeskriftet og gaaer ud i Livet, hændes det mig ofte, at jeg finder den eller den, et yngre Menneske, der har læst en Del, og derfor har han — naturligvis — en uforgribelig Dom over alle vore store Mænd. »Ja, der er nu Biskop Mynster, han har unegtelig Fortjenester, men han fortonede noget af det afgjort mest Kristelige — ja, der er nu Grundtvig, han har unegtelig Fortjenester, men han er i flere Henseender en Nar — ja der er nu S. Kierkegaard, han vaskede ordentlig Biskop Martensen: men hans senere Virksomhed var ikke i Overensstemmelse med hans første, skjøndt han unægtelig var en stor Tænkere.« O, attenaarige Upartiskhed, o, meget vidende Upartiskhed, der ved, at Mynster ikke var noget Sandhedsvidne, der ved, at Grundtvig er tredie Gang gift, der ved, at Kierkegaards Forfattervirksomhed falder i to Afsnit, og saa desforuden ved, at de alle tre havde deres For-

tjenester. Vi andre Stakler, der ej besidde et saadant misundelsesværdigt Nemme, vi erhverve os kun saare langsomt Forstaaelsen, og vi maa længe tilstaa rentud om enhver især af de nævnte og da navnlig om den sidste: vi forstaa ham endnu ikke.

Men du, min Ven! maa ogsaa være misundelsesværdig begavet, siden du »ein zwei drei« har kunnet tilegne dig en højtbegavet Aands Livsanskuelse i dens store Helhed og i dens hele Storhed, og naar jeg nu næste Gang kommer til Fyen, saa har jeg i min Nærhed ej blot en ung Mand, der antager »det der om Daabspagten« (Ære være forresten »det der om Daabspagten«), men ogsaa en ung Mand, der tillige er Historiker, Mytholog, Reformator og — Digter. Misundelsesværdige Begavelse, for hvilken det er et og det samme at høre en Mening udtalt og saa at tilegne sig det ved Gjennemleven, misundelsesværdige Begavelse, for hvilken det kun er Smørrebrød at se et Resultat paa Prent, lære det udenad og saa med det samme »personligt« at gjøre det til sit.

Skulde du nu ved Gjennemlæsningen af det sidste komme til den Slutning, at der er en Smule Modsigelse i at være en ung Grundtvigianer (dette ubestemte Begreb taget i sin populære og ej i sin kirkehistoriske Betydning), saa har jeg forsaavidt intet videre derimod at indvende.

Kampen ved Mysunde.

Den første Gang, jeg egentlig følte mig stolt over at have deltaget i Kampen ved Mysunde d. 2den Febr. var i Raschs Hotel i Flensborg. Der sad vi en stor Del Officerer og ventede paa Middagsmad, da vi den 6te Febr. paa Retraiten fra Dannevirke havde gjort Holdt i Flensborg, og træt og sulten, som jeg var, havde jeg stirret mig ganske søvning og modfalden paa et stort menneskeligt Hoved, der sænket og regelmæssigt bevægede sig op og ned i Søvn, og som tilhørte den daværende Konsejlspræsident Biskop Monrad. Mit Hoved begyndte ogsaa at føle den allerstørste Lyst til at bevæge sig op og ned, da i det samme en Ingeniurofficer kom ind og satte sig ved Bordet hos os og udrød efter at have seet lidt paa os: »Men det er jo lutter Mysunde Ansigter.« Mit Hoved gjorde ved disse Ord en Kraftbevægelse opad, som om det slet ikke gik an for et Mysunde Ansigt at bevæge sig nedad mod Bordet i Søvn, og Blodet rullede raskere ved saaledes at mindes den taagede Vinterdag med dens Kamp og Sejr.

Der var en stor Forskjel imellem de to Dage d. 1ste og den 2den Febr. Jeg var om Aftenen silde d. 31te Januar kommen hjem til »das adeliche Gut« Møhlhorst fra et tarveligt Officersgilde i det nærliggende Gøteby, og jeg saa nok paa Rynken i Bataillonskommandeurens Pande, at der maatte være kommen en eller anden hemmelig Ordre, men jeg saa tillige, at det var tidsnok, naar jeg fik den at vide den næste Dag, og da jeg nødig vil være paatrængende, gik jeg rolig tilsengs og drømte om en dejlig stor Hund, der var løben bort fra mig om Aftenen i Gøteby.

Den næste Dag vaagnede jeg med Bevidstheden om, at det er en uhyre ansvarsfuld Stilling her i Verden at være Værtinde. Jeg skulde nemlig den Dag fungere som saadan ved et stort Frokostgilde, som Kaptajnen vilde give for Bataillonens samtlige Officerer, og Adjutanten skulde naturligvis ved slig en Lejlighed repræsentere det kvindelige Element og udfolde den størst mulige Elskværdighed. Imidlertid havde jeg under vort lange Kantonnementsliv ved Slien faaet nogen Øvelse i denne kvindelige og adjutantlige Beskjæftigelse, og efter at have gjort et omhyggeligt Toilette — Udvalget var ikke vanskeligt — mødte jeg med straalende Ansigt i Møhlhorsts ærværdige Konversationssal. Der sad Kaptajnen og drak Kaffe, men Rynken i Panden var ikke borte.

»Dejligt Vejr«, begyndte jeg.

Denne aandrige Bemærkning var virkelig sand: Solen skinnede klart hen over Vintersneen.

»Dejligt Vejr idag«, fortsatte jeg, da Kaptajnen ikke svarede.

»Aa—ja«, lød det endelig fra Kaptajnen.

»Smukt Vejr til Frokosten«, vedblev jeg ufortrøden.

»Der bliver vist ingen Frokost af idag.«

»Da fik vi jo dog baade Vinen og Oxestegen i god Behold fra Slesvig igaar«, indvendte jeg.

»Ja, men Preusserne vil nok hjælpe os at spise det idag.«

»Aa Skidt,« mente jeg, »det gaacr vel ikke saa haardt til, Hr. Kaptajn.«

I det samme hørtes et vældigt Drøn, saa Ruderne klirrede.

»Hvad var det?« sagde Kaptajnen og sprang op.

»Formodentlig Prøveskydning fra Dannevirke«, lød mit vise Svar.

»Nej, min Ven«, sagde Kaptajnen, »det var Sorgbroen, der sprængtes i Luften. Vi maa nu være parate til at slaaes.«

Jeg troede det ikke, men stoppede min Pibe og gik udenfor. Dog fandt jeg mig foranlediget til at gaa ned til min Oppasser — og meddele ham forskjellige Forsigtighedsregler, hvilke jeg som den mindre øvede Rytter nok ønskede skulde iagttages ved Opsadlingen af min Hest, hvis det skulde blive Alvor. Jeg udviklede for ham, hvorledes han skulde lægge Dækkenet foran Sadlen, for at min høje Person ikke skulde vippe forover — da en Officer kom løbende ind i Gaarden

og raabte: »18de Regiments Ambulance holder her-
udenfor.«

18de Regiments Ambulance holdt altsaa udenfor
Gaarden. Endnu førend jeg var kommen ind i Stuen
for at melde dette, kom en Dragon sprængende med
Ordre til at indtage Fægtningsstilling.

»Skriv i Hast Ordre herom til Kompagnierne«,
sagde Kaptajnen. — Det er underligt nok, naar man
første Gang giver Ordre til at slaa til, og da jeg skrev
Løbeseddelen, var det Formaalet for mine Bestræbelser,
at Kompagnierne ikke skulde kunne se, at min Haand
var en Smule usikker i sine Bevægelser.

Imidlertid havde jeg dog ikke glemt Frokosten.
Frau v. Leisching havde dækket Bordet, og Portvinen
og Madejraen spillede i de mest tillokkende Farver og
vinkede til Livsnydelse. Jeg besluttede da at gjøre mit
til, at der levnedes saa lidt som muligt til Preusserne,
og gav mig af alle Livsens Kræfter ifærd med Varerne.
Kaptajnen kom snart efter til og medbragte en Inge-
nieurkaptajn.

»Aa, Stampe«, sagde Kaptajnen, »sørg for, at vi
faa fire Vogne med Forspand og Kudsk med her fra
Möhlhorst.«

»Ja vel«, sagde jeg og tog en Kognac.

»Og maaske jeg maa bede Hr. Adjutanten hesørge
Lindealleen herudenfor hugget om, saaledes at Træerne
spærre Vejen for Kavalleri«, sagde Ingenieurkaptajnen.

»Ja vel«, sagde jeg og tog nok en Kognac.

»Og rid saa op til Christianshöhe og giv 8de
Kompagni Ordre«, sagde Kaptajnen.

»Ja vel«, sagde jeg — men tog ingen Kognac. Det var nærved at løbe rundt i mit Hoved med alle disse Ordre. Imidlertid gik jeg ud og brølte til Forvalteren, idet jeg raslede med Sabelen for at imponere ham: »Skaf paa Øjeblikket 4 forspændte Vogne med Kudsk til Saarede.«

»Naar kommer de tilbage?« spurgte den ydmyge Forvalter.

»Aldrig«, svarede jeg med barsk Mine.

Samtidig gik det rask med Omhugningen af Lindealleen, og Øxeslagene klang med Gjenlyd langt ud i den stille Frostluft. Hr. og Fru Leisching troede, at det var Geværskud og ilede ned i Kjælderen; men da Forvalteren havde underrettet dem om Sagens sande Sammenhæng, kom de frem, begge grædende, begge vridende Hænder og begge jamrende; »Ach Gott, ach Gott, Hr. Adjutant, die schönen Bäume.«

Det var et stort Uheld for »die schönen Bäume«, at Fru Leisching var styg som Arvesynden, og at hun havde seet surt til, naar jeg om Formiddagen tog et Stykke hvidt Sukker og gav Skimmelen det; thi ellers vare de skønne Træer maaske blevne skaanede, men nu rørte hendes Taarer mig slet ikke.

Omsider vare Vognene forspændte og Træerne omhuggede, og jeg besteg min Ganger for at ride op til 8de Kompagni. Saasnart jeg kom ud paa Vejen, saa jeg et stort Vogntog bevæge sig langsomt fremad. Det var Saarede, som jeg maatte forbi. »Gud ved, om du ikke klatter af Hesten ved dette Syn,« tænkte jeg; men der hjalp ingen »kjære Moder«, jeg maatte

forbi og satte Hesten i Galop, hvorpaa jeg lumskelig drejede mit Hoved om til Siden bort fra Vognene; men da jeg var kommen forbi et Par af disse, tænkte jeg: »Ligesaa godt springe i det som krybe i det«, og dermed drejede jeg Hovedet om mod de Saarede. Det gik da ogsaa meget pænt, og jeg klattede ikke af Hesten. Da jeg havde overstaaet denne Dyst, kom der en umaadelig Kamplyst over mig. Om det var den, der lyste mig ud af Øjnene, eller om det var min Skimmel, eller om det slet ikke var mig, det ved jeg ikke, men saameget er vist, at et Kompagni af 18de Regiment raabte Hurra, da jeg red forbi det. Et Øjeblik efter fik jeg af General Vogt Ordre til at tage 10 Dragoner af Ritmester Sommers Eskadron og med disse foretage en Rekognoscering mod Østerby. Jeg følte mig meget vigtig over saaledes at blive udnævnt til Kavalleriofficer, og undervejs snublede den ene Vitighed over den anden paa mine Læber, den ene formodentlig daarligere end den anden. Imidlertid opnaaede jeg dog derved at sætte Dragonerne i godt Humør, og da jeg nede ved Østerby pludselig gjorde Holdt og sagde: »Ja Folk, nu kjender jeg hverken Vej eller Sti«, saa erklærede en af dem, at det var »evig Spænd«, om vi faa Mennesker paa egen Haand kunde komme til at føre en lille Krig med Tydskerne. Saa galt gik det dog ikke, men værre var det, at Ritmester Sommer kom farende i susende Gallop ned mod os og brølte: »Har de hørt det? Kompagniet i Ekernførde har forladt Byen uden at lade os det vide, og Fjenden har saaledes omgaaet os.«

Nej, det havde jeg ikke hørt.

»Jo«, vedblev Ritmesteren, »men kan de sige mig en eneste fornuftig Grund dertil — kan de?«

»Ja«, svarede jeg, »samme Genistreg blev jo begaaet i forrige Krig, og nu har vedkommende Kaptajn vel tænkt, at en god Gjerning kan ikke gjøres for tidt.«

»Død og Pine«, svarede Sommer, »de har Ret, — Hvad hedder de?«

Jeg fortalte ham det, og fra det Øjeblik var jeg i Kridthuset hos denne originale Mand, som jeg forresten kun en Gang senere stødte sammen med i Krigen. Ritmester Sommers Efterretning gav mig nok at tænke paa. Jeg kunde hverken finde Kapt. Krabbe, Generalen eller nogen anden af de højstkommanderende, og jeg vidste, at to af vore Kompagnier stode saaledes, at de bestemt vilde blive Fanger, hvis de ikke blev kommanderede tilbage. Hvad skulde jeg nu gjøre? Skulde jeg paa egen Haand kommandere de to Kompagnier tilbage — det kunde jeg gjerne; men sæt nu, at Ritmester Sommers Efterretning var forhastet — saa var det en god Streg at begynde min krigeriske Løbane med. Imidlertid var her ikke Tid at betænke sig, og en preussisk Eskadron paa Chausseen viste mig ogsaa Sandheden af den Sommerske Fortælling. Jeg tog de to Dragoner med mig, og i lynende Fart gik det nu ned til de to Kompagnier. Disse forlod ogsaa strax deres Stillinger, men min Ringhed var nær, meget nær bleven Krigsfange; thi medens Kompagnierne kunde gaa over Marker og Gjærder, maatte jeg, der ikke kunde ride over de forfærdelig høje Hegn, lige

op mod Chausseen, hvor den forbandede preussiske Eskadron holdt. Jeg red, saa jeg var vis paa, at Skimmelen vilde styrte, og det havde naturligvis ikke hjulpet noget, hvis ikke min ny Ven Ritmester Sommer havde seet min forfærdelige Kattepine. Han lod da sin Eskadron vise sig paa Chausseen, og Preusserne gjorde saa holdt og vendte om.

Tilbage gik det saa til Mysunde. Her fik jeg Ordre til at samle alle de ranede Vogne og hele Regimentets Train paa den anden Side af Slien. Her var en Støj og en Larm, en Banden og Vrøvlen saa paa Dansk, saa paa Plattydsk, medens en brændende Gaard lige ved Siden oplyste al denne rædsomme Forvirring. Det var mig en vanskelig Opgave at faa Skik paa denne Bande, men den brændende Gaard hjalp mig godt, og da jeg endelig langt ud paa Aftenen fik Orden i Tingene, faldt det mig først ind, at jeg var sulten, ganske umanerlig sulten. En rask Underofficer, der stod ved Siden af mig, maa formodentlig have opdaget nogle af Sultens Kjendetegn paa mit Ansigt; thi han spurgte meget galant, om Hr. Adjutanten ikke ønskede en gammel Tvebak. Kjære Læser, jeg er en stor Nar efter Æblekage, men dog troer jeg, at jeg aldrig bliver saa glad ved nogen Portion Æblekage, som jeg blev den Aften ved den gamle Tvebak, serveret mig af et Par beskidte Soldaternæver.

Jeg gik ud paa Landevejen, dels for at nyde min Skat i uforstyrret Ensomhed, dels for ikke at faa andres Tænder til at løbe i Vand, og dels i det løn-

lige Haab maaske at kunne træffe en Marketenter, hos hvem jeg da kunde tiltuske mig lidt Brændevin til den haarde Tvebak. Jeg traf ingen Marketenter, men derimod traf jeg Løjtnant Bluhme, der gik og søgte om et af sin Bataillons Kompagnier, der var blevet borte.

»Jeg behøver vist ikke at sige dem, at det naturligtvis er Kaptajn Svane, der er paa Farten med sit Kompagni,« sagde han. »Ja ham saa jeg for et Øjeblik siden«, svarede jeg, »han maa være hernede i Goltoft.« Der lettede de en Sten fra mit Hjerte, sagde Bluhme, »har de saa lidt at spise?« — Jeg gav ham Halvdelen af min gamle Tvebak, saa aad vi Tvebakken sammen, saa holdt jeg hans Hest, medens han stod op paa den — og saa havde vi to talt sammen for sidste Gang.

Kort derefter besteg ogsaa jeg min trætte Ganger, og fandt langt om længe den Gaard, hvor Kaptajn Krabbe havde søgt Husly. Han blev saa glad ved at se mig, som om jeg havde været hans virkelige Svigersøn, og fremtog strax ægte kjøbenhavnske Rugtvebakker og ægte vestindiansk Rom, to Ting, han altid var forsynet med. Vi blandede Rommen med Vand og nød et kongeligt Maaltid, og altsom vi spiste, aabnedes min Veltalenheds Sluser, og Fortællinger om Dagens Bedrifter strømmede i ustandselig Fart fra min Tunge. Jeg fortalte, hvorledes jeg havde handlet paa egen Haand, og hvorfor jeg havde gjort saaledes og ikke anderledes og saa videre og saa videre. Krabbe roste min Opførsel og jeg var rigtig oppe.

»Skal vi saa gaa iseng i Klæderne,« sagde Krabbe, »der er ingen, der ved, hvorlænge vi faa Lov at blive der.«

»Aa ja«, sagde jeg, skjøndt jeg var meget oplagt til at fortælle endnu mere.

„Men før vi gaa tilsengs,« sagde Krabbe, »vil jeg klinke med dem og ønske, at det altid maa gaa dem godt, rigtig godt, for de er en flink Fyr.«

Den flinke Fyr tomte sit Glas og gik tilsengs, og faa Minutter efter sov den samme flinke Fyr fast og grundigt efter første Februars Besvær.

Den flinke Fyr fik Lov til at sove hele Natten, og da han den følgende Morgen havde opfyldt sin husmoderlige Pligt og skaffet Kaffe, satte han sig til at skrive til sin Moder. Han havde netop skrevet til hende, at han befandt sig saa sikker for Øjeblikket »som i sin Moders Dragkiste«, da i det samme Kanonskud drøede nede fra Mysunde. I næste Øjeblik sprængte en Dragon ind i Gaarden med Ordre til uopholdelig at rykke frem. Nu anede vi, at det vilde komme til et ordentlig Slag, og Kaptajnen kaldte sin Oppasser ind og gav ham Besked om, hvor alt skulde sendes hen, hvis han selv skulde blive dernede. Den flinke Fyr kunde have gjort det samme, men han kunde dog ikke rigtig bekvemme sig dertil; han havde en Følelse af, at det vilde være at række den slemme Død en Finger, og han lod det altsaa være og tændte en Cigar. Bataillonen var snart samlet, og fremad gik det nu med den flinke Fyr i Spidsen. Det gik fremad med Sang:

»Thi frisk kom lad os klinke og drikke Kammerat.
For en Pige sviger aldrig den tappre Soldat.«

Saaledes blev der sunget, men Sangen lyder dog noget dæmpet, naar man rykker frem til det første Slag. og altsom vi kom Valpladsen nærmere og nærmere, forstummede den mere og mere og overdøvedes mere og mere af Kanontordenen, og da vi først rigtig begyndte at møde Saarede, forstummede den ganske og aldeles. Da vi kom til Mysunde, fik vi Ordre til at trække tilbage og holde os som Reserve, men Kaptejnen sagde til mig: »Rid ned i Brohovedet og bliv holdende der en halv Times Tid for at vænne deres Hest til Kuglerne.«

»Ja vel«, sagde jeg, men syntes i Grunden ikke videre godt om den Expedition.

I Brohovedet stod Premierløjtnant Drastrup med sit Kompagni, og da jeg kom derned, traadte netop hans gemnytlige Skikkelse frem af Palisadeporten, og med straalende Aasyn udbrød han:

»Er de der, kjære Adjutant, staa af Hesten et eneste Øjeblik — de skal drikke et Glas med mig, for idag skal de først rigtig døbes.«

Jeg indsaa, at Expeditionen ogsaa havde sine lysere Sider og stod af Hesten; og medens jeg første Gang hørte den underlige dumpe Lyd af de tunge Kanonkugler, der gik over mit Hoved eller slog ned ved Siden af mig, stod jeg og gumlede paa et Stykke tørt Rugbrød og drak Brændevin dertil.

»Naa« sagde Drastrup, »de drikker jo den Snaps saa roligt, som om de var født midt paa en Valplads.«

»Aa ja — skidt«, sagde jeg. I Virkeligheden var jeg forresten slet ikke saa forskrækkelig rolig.

Da jeg havde opholdt mig den fastsatte Tid i Brohovedet, og min Hest og jeg saaledes vare blevne vant til Kuglernes Musik, red jeg tilbage til Bataillon. Jeg var imidlertid neppe kommen af Hesten, før der kom Ordre til, at Bataillon uopholdelig skulde rykke frem i Løb, da Fjenden trængte stærkt paa med megen overlegen Styrke. Kaptajnen og jeg sprængte i Galop gjennem Brohovedet — dennegang vankede der ingen Snaps — og over en aaben Slette og gjennem det flammende Mysunde, hvor brændende Tag og Tømmer, store og smaa Kugler haglede ned i Mængde. I Skandsen A meldte vi os til General Vogt, og jeg fik Ordre til at ride tilbage og give hvert enkelt Kompagni Ordre til, hvor det skulde tage Opstilling. Jeg skulde altsaa samme Vej tilbage, som jeg nys havde tilbagelagt, og før jeg drejede min Hest, sagde Kaptainen; »Det er sandt, jeg har glemt, hvor deres Fader er Præst.«

Den flinke Fyr forstod godt Spørgsmaalet, men afsted maatte han.

Afsted kom jeg da og kom godt tilbage, og jeg havde senere den Fornøjelse at gjøre samme Tur et Par Gange i Løbet af Dagen, og Turen blev hver Gang mere og mere uhyggelig, da efterhaanden Tagværk og Mure styrtede ned omkring en paa Farten gjennem Mysunde, hvor desuden baade Kanon- og Geværkugler græssede ganske flinkt. Var man saa kommen gjennem Byen, skulde man over en stor aaben

Slette for at komme til Brohovedet, og paa denne Slette var man naturligvis meget udsat og maatte desuden ride imellem alle de Saarede, der ynkelig slæbte sig eller blev slæbte tilbage. Dengang var man endnu lidt blød om Hjertet og vilde gjerne sige et Par venlige Ord til en saadan stakkels Kammerat — senere blev man haard og ligegyldig ligeoverfor saadanne Smaating.

Da jeg sidste Gang kom tilbage fra disse Brohovedture, var jeg nær kommen galt afsted. Da jeg nemlig var kommen lykkelig og vel næsten helt op til Skandsen, hvor Generalen holdt, kom en Kanonkugle og slog en Telegrafstang over, netop paa det Sted. hvor Traaden gik over Landevejen og netop i det Øjeblik, da jeg kom farende paa dette Sted. Følgen var, at Skimmelen fik Forbenene paa den ene og Bagbenene paa den anden Side af Traaden, men det kloge Dyr stod ganske stille. En Artillerikaptajn red forbi og sagde: »De rider jo som de er gal, Adjutant; man kan idag ellers nok komme af med Livet, uden at man behøver at bære sig saadan ad.« Væk var han. Jeg tilgav ham i Betragtning af Omstændighederne. — Der stod heldigvis en Soldat lige ved Siden af bag Muren af et nedskudt Hus, og da jeg nok kunde se, at Fyren var mere bange end saaret, brølte jeg til ham: »Er du saaret?« Han lod, som han ikke hørte det. Jeg tordnede atter: »Er du saaret?«

»Nej vel, Hr. Løjtnant,« klynkede Synderen.

»Saa kom øjeblikkelig herhen, eller jeg staaer af Hesten og hugger din Slyngel ned..«

Slyngelen adlød rystende og bævende, og snart

var Telegraftraaden bøiet ned, saa Skimmelen fik atter Luft. Da jeg kom op til Skandsen, formerede Preusserne Stormkolonne for anden og sidste Gang. De ordnede sig bag et Hege lige for os og brød frem med vældige Hyl, medens deres Kanoner og bagved liggende Skytter sendte os Kugler i tusindvis. Da de kom os ganske nær, drønedes en Salve fra hele vor Linie, og Preussere i snesevis væltede sig i deres Blod, Kolonnen vaklede, atter drønedes en Salve fra vore, saa Kolonnen rent splittedes ad og flygtede og fulgtes paa Vej af et rungende, jublende Hurra fra os, et Hurra, der tordnende forkyndte, at nu var 3die og 18de Regiment døbte med Hæder og Ære, og nu var den første Sejr vunden.

Omtrent ved denne Tid mødte jeg Lieutenant Ramsing, der var Adjutant hos General Vogt. Vi vare gamle Skolekammerater og havde den sidste Sommer her i Kjøbenhavn havt et Parti Præliminarister sammen. Han blev meget glad ved at se mig og raabte til mig: »Dette her er noget andet end at læse med Præliminarister — hvad du?« Jeg vilde netop til at udtale min Enighed med ham om dette Punkt, da en 24pundig Kanonkugle kom ligeover hans Hests Hoved. »Naa da«, sagde Ramsing, medens Hesten meget rolig og alvorlig vendte sit Hoved opad, det var aldeles tydeligt, at den troede, at det var en stor Fugl, der var fløjet den over Hovedet.

•